

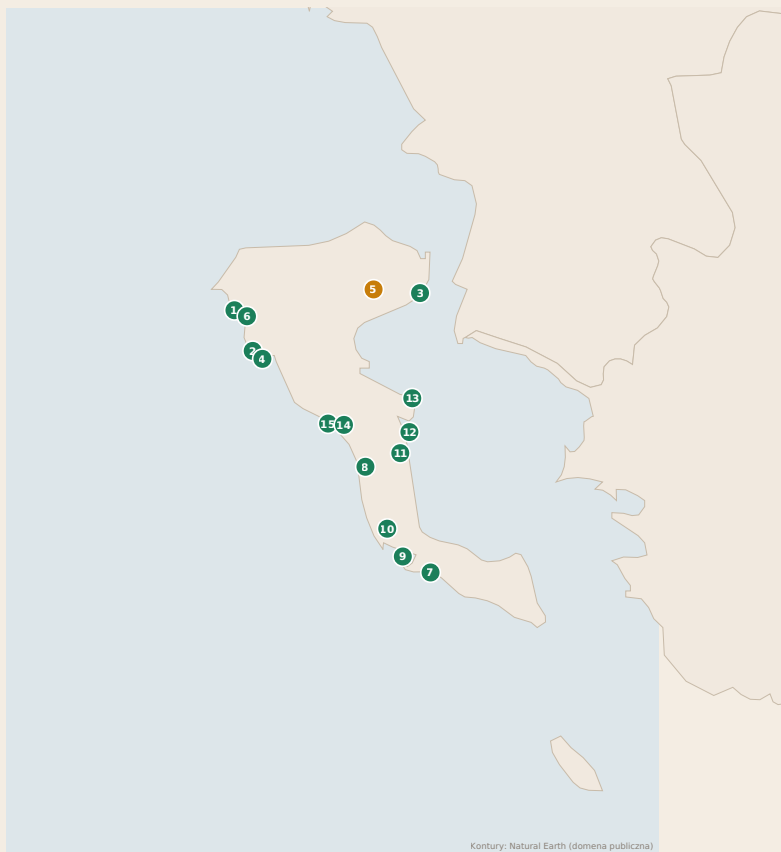

PIOTRYSEUSZ

WAKACJE Z MOTO · LIPIEC, NAJLEPIEJ 1. POŁOWA

Korfu

Przewodnik po trasie

Pomysł · miejsca: 15

Przewodnik wygenerowany 2026-10-21 z repozytorium <https://gitlab.com/p.goliasz/moto>. Plany powstają z wyprzedzeniem: ceny, godziny otwarcia, zasady wstępu i przepisy sprawdź przed wyjazdem. Współrzędne wskazują obiekt, a nie parking czy wjazd. Treść: CC BY 4.0, Piotr Goliasz; zdjęcia i dane mają własne licencje (rozdział „Źródła i licencje”).

Spis treści

Korfu – o wyspie	3
Baza północno-zachodnia: Afionas.....	24
Baza południowo-zachodnia: Agios Georgios	44
Z obu baz: miasto Korfu i środek wyspy	54
Język w podróży	67
Źródła i licencje	70

Korfu - o wyspie

REGION · GRECJA

Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)

Fot. Martin Falbisoner, [CC BY-SA 4.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Stolica	Kerkyra (miasto Korfu), zarazem stolica regionu Wyspy Jońskie
Powierzchnia	ok. 590 km ² (źródła podają 585–593 km ²): ok. 64 km długości i do 32 km szerokości; druga z Wysp Jońskich po Kefalonii
Linia brzegowa	ok. 217 km
Ludność	ok. 100 tys. (spis ludności 2021, ELSTAT: 99 847, o 4,3% mniej niż w 2011)
Najwyższy szczyt	Pantokrator, 906 m
Sąsiedzi	Albania 3–23 km za Cieśniną Korfu; Paksos ok. 15 km na południe
UNESCO	Stare Miasto Korfu (2007)
Języki	grecki z miejscową odmianą pełną słów weneckich i włoskich; mała wspólnota katolicka, w dużej części pochodzenia maltańskiego
Region	Wyspy Jońskie; jednostka regionalna Korfu obejmuje też

	Paksos i Wyspy Diapontyjskie
Święta	procesje św. Spirydona: Niedziela Palmowa, Wielka Sobota, 11 sierpnia, pierwsza niedziela listopada; 12 grudnia - dzień świętego; 21 maja - rocznica przyłączenia do Grecji (1864)

Punkty z tego opisu (44) są do pobrania jako pliki GPX na stronie regionu.

O REGIONIE

Korfu, po grecku Kerkyra, to najdalej na północ wysunięta z dużych Wysp Jońskich, ostatni skrawek Grecji przed wejściem do Adriatyku. Ma kształt sierpa: ok. 64 km z północy na południe, do 32 km szerokości, a jej północno-wschodni róg podchodzi do Albanii na 3 km. Starożytni widzieli w tym kształcie sierp, którym Kronos okaleczył Uranosa, i nazywali wyspę Drepane. Dwa pasma wapiennych gór dzielą ją na trzy części: górzystą północ z Pantokratozem (906 m), pagórkowaty środek i niską, płaską południową końcówkę z laguną Korission i wydzmami. To wyspa zielona jak żadna inna w Grecji, bo zimą pada tu ponad 1100 mm deszczu. Krajobraz tworzą miliony drzew oliwnych, często wysokich i nieprzycinanych, oraz ciemne cyprysy.

Wyspa leży na morskiej drodze z Grecji do Italii, więc każdy, kto chciał panować na Adriatyku, prędzej czy później po nią sięgał. Koryntianie założyli tu w VIII w. p.n.e. kolonię Korkyrę, która szybko pokłóciła się z metropolią, a jej spór z Koryntem stał się jedną z iskieł wojny peloponeskiej. Potem przyszli Rzymianie, Bizancjum, Normanowie, Andegawenowie, a od 1386 r. na ponad cztery stulecia Wenecja. Dwie potężne twierdze miasta wytrzymały oblężenia tureckie w 1537 i 1716 r., dzięki czemu Korfu to jedna z niewielu części Grecji, których Turcy nigdy nie podbili. Po Wenecji na krótko rządzą Francuzi, potem istniała Republika Siedmiu Wysp, a od 1815 r. Brytyjczycy, którzy w 1864 r. oddali wyspę Grecji.

Ta historia jest wypisana na samym mieście. Stare Miasto Korfu, od 2007 r. na liście UNESCO, wygląda jak kawałek Wenecji przeniesiony nad Morze Jońskie: wąskie zaułki (kantounia), arkady, wysokie kamienice z okiennicami, katolicka katedra obok prawosławnych cerkwi. Na Spianadzie, jednym z największych placów Europy, Brytyjczycy zostawili krykieta, a Francuzi arkady Listonu na wzór paryskiej Rue de Rivoli. Do dziś mówi się tu po grecku z mnóstwem weneckich słów, gra w orkiestrach dętych i śpiewa kantades, serenady w stylu włoskim. Wyspa ma też własną mitologię: od starożytności utożsamia się ją ze Scherią, krainą Feaków z „Odysei”, gdzie rozbitego Odyseusza znalazła na plaży królewna Nauzykaa.

Korfu żyje dziś przede wszystkim z turystyki: lotnisko przyjmuje latem setki czarterów, a do portu zawijają wycieczkowce. Wybrzeże północno-wschodnie zabudowały wille, a północ i wschód duże kurorty. Wystarczy jednak zjechać z głównych dróg w głąb lądu, żeby trafić do wiosek, gdzie wciąż zbiera się oliwki w siatki rozłożone pod drzewami, w niedzielę je się pastitsadę, a święty Spirydon, patron wyspy, jest obecny w każdym domu. Korfu jest stolicą regionu Wysp Jońskich i ma Uniwersytet Joński, spadkobiercę Akademii Jońskiej, pierwszej uczelni nowożytnej Grecji.

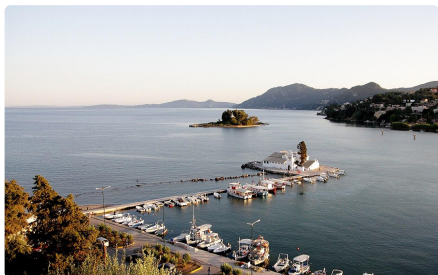
Zatoki Paleokastritsy z punktu widokowego Bella Vista pod Lakones; na cyplu po prawej monaster Theotokos, w oddali przylądki północno-zachodniego wybrzeża. Fot. Rob Hooft, [CC BY-SA 2.5, Wikimedia Commons](#)

Angelokastro, bizantyjski zamek na skale ok. 305 m nad morzem koło Krini, którego Turcy nie zdobyli ani w 1537, ani w 1571 r. Fot. Dr.K., [CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons](#)

Canal d'Amour w Sidari z lotu ptaka: morze wypłykało w miękkich piaskowcach i iłach zatoczki, grotty i skalne łuki. Fot. Maksym Kozlenko, [CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons](#)

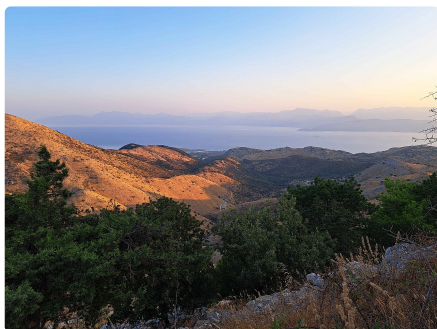
Monaster Vlacherna na grobli i Pontikonisi, „Mysia Wyspa” z kaplicą Pantokratora, widziane z cypla Kanoni. Fot. Jean-François Gornet from Paris, France, [CC BY-SA 2.0, Wikimedia Commons](#)

„Umierający Achilles” Ernsta Hertera (1884) w ogrodzie Achilleionu, pałacu cesarzowej Elżbiety w Gastouri. Fot. Dietmar Rabich, [CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons](#)

Gorgona z frontonu świątyni Artemidy (ok. 580 p.n.e.) w Muzeum Archeologicznym w Korfu, jedna z najstarszych zachowanych rzeźb frontonowych Grecji. Fot. Dr.K., [CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons](#)

Z Pantokratora w stronę Albanii: wypalone latem wapienne zbocza północnej Korfu, cieśnina i góry Albanii po drugiej stronie. Fot. Kubajdaa22cz, [CC BY-SA 4.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Kassiope z murów zamku: dawna starożytna osada i port na północno-wschodnim cyplu, dziś wieś rybacka i kurort. Fot. Bejo at German Wikipedia, [CC BY-SA 3.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Kamienne domy Starej Peritheii pod Pantokratozem, wsi opuszczonej w latach 60. XX w., gdy mieszkańcy zeszli nad morze. Fot. Dietmar Rabich, [CC BY-SA 4.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Edward Lear, „Korfu ze wzgórza Ascension” (1862): gaje oliwne, stado owiec, Stara Twierdza i ośnieżone góry Albanii. Fot. Edward Lear, [Public domain](#), [Wikimedia Commons](#)

Georgios Samartzis, „Procesja świętego Spirydona” (1912): relikwie niesione przez Spianadę pod domami Listonu. Fot. Georgios Samartzis, [Public domain](#), [Wikimedia Commons](#)

PREHISTORIA

W czasie zlodowaceń poziom morza był o ponad 100 m niższy niż dziś, a Korfu łączyło się z lądem Epiru. Ludzie i zwierzęta przechodzili więc na dzisiejszą

wyspę pieszo. Na brzegach laguny Korission znaleziono fragment żuchwy hipopotama i obrobiony kamień z paleolitu, pierwszy dowód obecności człowieka nad tym jeziorem. Badacze geologii południowo-zachodniej części wyspy sugerują, że ludzie mogli tu żyć nawet przed środkowym paleolitem [do sprawdzenia].

Systematyczne badania prehistorii Korfu zaczął w latach 60. XX w. archeolog Augustus Sordinas. Przebadał grootę Grava koło Gardiki na południowym zachodzie: poziomą jaskinię długości ok. 20 m z dwoma wejściami. Znalazł w niej krzemienne narzędzia, przedziurawiony kiel jelenia (zapewne ozdobę) i kości upolowanych zwierząt z górnego paleolitu, sprzed ok. 20–13 tys. lat. Kości należą do gatunków z lądu, co potwierdza, że wyspa była wtedy połączona z Epirem. Sordinas odnalazł też wiele stanowisk na otwartym terenie.

W Sidari na północy, nad dzisiejszym Canal d'Amour, odkrył osadę z wczesnego neolitu. Datowanie radiowęglowe dało ok. 7700–7300 lat przed dzisiejszymi czasami (bez kalibracji), czyli przełom VII i VI tys. p.n.e. To jedno z najstarszych neolitycznych stanowisk zachodniej Grecji. Lokalne opracowania wspominają w Sidari także warstwy mezolityczne, ale to stanowisko wymaga dalszych badań [do sprawdzenia]. Z epoki brązu znane są osady na cyplu Kefali koło Afionas i w Ermones na zachodnim wybrzeżu. Pierwszy zapis nazwy wyspy pochodzi z ok. 1300 r. p.n.e.: na tabliczce z pismem linearnym B pojawia się określenie ko-ro-ku-ra-i-jo, „człowiek z Korkyry”. Część znalezisk prehistorycznych pokazuje Muzeum Archeologiczne w Korfu [zakres ekspozycji do sprawdzenia].

HISTORIA

Feakowie i Scheria. W „Odysei” Odyseusz po rozbiciu tratwy dopływa do Scherii, wyspy Feaków, żeglarzy kochanych przez bogów. Rządzi nią król Alkinoos z królową Arete, a ich córka Nauzykaa znajduje rozbitka nad ujściem rzeki, gdzie z dworkami pierze szaty. Feakowie odwożą potem Odyseusza na Itakę, a rozgniewany Posejdon zamienia ich statek w skałę. Już Tukidydes i Strabon utożsamiali Scherię z Korkyrą. Mieszkańcy pokazują „skamieniały statek” w wysepce Pontikonisi albo w jednej ze skał u Paleokastritsy, a miejsce, gdzie Odyseusz wyszedł na brzeg, w zatoce Paleokastritsy albo w Ermones [do sprawdzenia]. Dowodu nie ma i mieć nie będzie, ale tradycja jest starsza niż Rzym.

Kolonia Koryntu i bunt przeciw metropolii. Według kronikarzy Koryntianie pod wodzą Chersikratesa osiedlili się tu w 734 p.n.e., w tym samym czasie co w Syrakuzach. Badacze przyjmują raczej ok. 730 p.n.e. i wcześniejszą obecność osadników z Eretrii. Korkyra wzbogaciła się na handlu z Italią i szybko przestała słuchać Koryntu. Tukidydes podaje, że ich flot starły się ok. 664 p.n.e. w

pierwszej bitwie morskiej znanej Grekom. Na przełomie VII i VI w. p.n.e. powstały tu jedne z najstarszych kamiennych świątyń doryckich: świątynia Hery na wzgórzu Analipsis i świątynia Artemidy z frontonem z Gorgoną (ok. 580 p.n.e.). W 480 p.n.e. Korkyra wystawiła przeciw Persom 60 okrętów, drugą flotę Grecji, ale okręty „nie zdążyły” na bitwę pod Salaminą.

Sybota i wojna peloponeska. W 435 p.n.e. Korkyra i Korynt pokłóciły się o Epidamnos, wspólną kolonię na wybrzeżu Ilirii. Korkyra, wtedy trzecia potęga morska Grecji po Atenach i Koryncie, zawarła sojusz z Atenami. W 433 p.n.e. pod wysepkami Sybota naprzeciw południowego krańca wyspy 110 okrętów Korkyry i 10 ateńskich starło się ze 150 okrętami Koryntu i sprzymierzeńców. Była to według Tukidydesa największa bitwa morska Greków przeciw Grekom do tamtej pory. Koryntianie wygrali, ale wycofali się na widok 20 kolejnych okrętów ateńskich. Spór był jedną z bezpośrednich przyczyn wojny peloponeskiej (431–404 p.n.e.).

Wojna domowa (427–425 p.n.e.). Wojna wciągnęła samą wyspę. Oligarchowie, wspierani przez Koryntian, próbowali obalić demokratów sprzymierzonych z Atenami. W 427 p.n.e. lud wygrał, a gdy przypłynął ateński strateg Eurymedon z 60 okrętami, przez siedem dni trwały rzezie. Tukidydes opisał je w III księdze (rozdz. 70–85) z chłodną precyzją, a jego uwagi o tym, jak w wojnie domowej słowa zmieniają znaczenie, a podstęp nazywa się odwagą, należą do najczęściej cytowanych tekstów o przemocy politycznej. Ocalali oligarchowie umocnili się na górze Istone (dziś zapewne Pantokrator albo jedno z jego wzgórz [do sprawdzenia]) i walczyli do 425 p.n.e., kiedy poddali się i zostali wymordowani.

Rzym i Bizancjum. W 229 p.n.e. wyspę zajęli Ilirowie, ale szybko wyparła ich flota rzymska, i Korkyra stała się bazą Rzymu na drodze do Grecji. W 31 p.n.e. Oktawian prowadził stąd kampanię przeciw Antoniuszowi zakończoną pod Akcjum. Chrześcijaństwo przyniesli według tradycji uczniowie świętego Pawła, Jazon i Sozypater, którym poświęcony jest bizantyjski kościół na przedmieściu Anemomylos. W 551 r. Ostrogoci zniszczyli antyczne miasto na półwyspie Kanoni, więc mieszkańcy przenieśli się na dwuwierzchołkowy cyfel dzisiejszej Starej Twierdzy. Od tych „szczytów” (koryfai) pochodzi średniowieczna nazwa Koryfo, a z niej włoskie i polskie „Korfu”. W XI i XII w. Normanowie z Italii trzykrotnie zaczynali od Korfu najazdy na Bizancjum (1081, 1147, 1185), a cesarz Manuel I Komnen odbijał wyspę w 1149 r. dziesięciomiesięcznym oblężeniem.

Andegawenowie i Wenecja (1386–1797). Po rozpadzie Bizancjum w 1204 r. wyspa przechodziła z rąk do rąk: genueńscy korsarze, despoci Epiru (od 1214 r.,

z czasów których pochodzą zamki Angelokastro i Gardiki), od 1267 r. Andegawenowie z Neapolu. W 1386 r. Korfiocy sami oddali się pod opiekę Wenecji, a Republika w 1401 r. uzyskała formalne zwierzchnictwo nad wyspą. Wenecjanie zrobili z Korfu „bramę Adriatyku” i jedną z najlepiej ufortyfikowanych twierdz Europy. Rządziła szlachta zapisana w Złotej Księdze (Libro d'Oro), językiem urzędów i elit był włoski, a Senat płacił chłopom za sadzenie oliwek. Według jednego źródła w XVII w. było to 42 cekiny za każde sto posadzonych drzew [do sprawdzenia].

Oblężenia tureckie. W sierpniu 1537 r. Sulejman Wspaniały wysadził na wyspie 25 tys. żołnierzy. Wieś spustoszone, a ok. 20 tys. mieszkańców uprowadzono w niewolę, ale twierdza miejska i Angelokastro wytrzymały, a zaraza i złe zaopatrzenie zmusiły Turków do odwrotu po kilkunastu dniach. Najazdy wróciły w 1571 i 1573 r. Największe oblężenie przyszło w 1716 r., rok po utracie przez Wenecję Peloponezu: 8 lipca ok. 33 tys. Turków wylądowało w zatoce Ypsos. Obroną dowodził saski feldmarszałek w służbie weneckiej, hrabia Johann Matthias von der Schulenburg. Po krwawym szturmie 19 sierpnia, odpartym osobiście przez Schulenburga, następnego dnia burza poturbowała obie floty, 21 sierpnia na horyzoncie pojawiła się eskadra hiszpańska, a rano obrońcy zobaczyli puste okopy. Turcy odpłynęli, zostawiając działa i zapasy. Najpewniej dostali rozkaz powrotu po klęsce pod Petrowaradynem, ale Korfiocy przypisali zwycięstwo świętemu Spiridonowi, który miał ukazać się wrogom z pochodnią i krzyżem. Wenecja ustanowiła na pamiątkę procesję 11 sierpnia, postawiła Schulenburgowi pomnik przed bramą Starej Twierdzy, a Vivaldi napisał oratorium „Juditha triumphans”.

Francuzi, Republika Siedmiu Wysp, Brytyjczycy. Po upadku Wenecji w 1797 r. wyspy zajęli Francuzi, a w 1799 r. wyrzuciła ich wspólna flota rosyjsko-turecka admirała Fiodora Uszakowa. Powstała Republika Siedmiu Wysp (1800–1807) ze stolicą w Korfu, pierwsze od upadku Bizancjum greckie państwo z własnym rządem, choć pod zwierzchnictwem sułtana i opieką cara. Jej sekretarzem stanu był młody Korfiota Joannis Kapodistrias. W latach 1807–1814 wyspę znów trzymali Francuzi (gubernator François-Xavier Donzelot), których brytyjska flota oblegała w 1809 r. bez skutku. Traktat paryski z 5 listopada 1815 r. zrobił z wysp brytyjski protektorat, Zjednoczone Państwa Wysp Jońskich, z siedzibą Lorda Wysokiego Komisarza w Korfu. Pierwszy z nich, Thomas Maitland, zbudował pałac św. Michała i Jerzego, Brytyjczycy wytyczyli drogi, wodociąg i założyli w 1824 r. uniwersytet, Akademię Jońską. Greka stała się językiem urzędowym w 1851 r., a ruch za zjednoczeniem z Grecją rósł. 29 marca 1864 r. traktat londyński przekazał wyspy Grecji jako „prezent koronacyjny” dla nowego króla Jerzego I, a 21 maja 1864 r. ogłoszono unię. Przed odejściem Brytyjczycy wysadzili w powietrze forty na Vido.

I wojna światowa: Serbowie na Korfu. Zimą 1915/1916 r. armia serbska, wyparta z kraju przez Austriaków, Niemców i Bułgarów, przeszła przez góry Czarnogóry i Albanii do wybrzeża Adriatyku. Od 18 stycznia 1916 r. alianckie statki przewiozły na Korfu ok. 150 tys. żołnierzy i uchodźców. Wyczerpanych i chorych umieszczono na wysepce Vido u wejścia do portu. W ciągu dwóch miesięcy zmarło tam kilka tysięcy ludzi, których z braku miejsca chowano w morzu, stąd serbska nazwa tych wód „Niebieski Grób” (Plava grobnica), wzięta z wiersza Milutina Bojicia. Na Korfu obradował serbski parlament (w Teatrze Miejskim) i rząd, a 20 lipca 1917 r. podpisano tu deklarację korfiacką, zapowiedź Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców, późniejszej Jugosławii.

Incydent z 1923 r. 27 sierpnia 1923 r. przy granicy grecko-albańskiej zamordowano włoskiego generała Enrico Telliniego, przewodniczącego komisji wytyczającej granicę. Mussolini, od kilku miesięcy premier, postawił Grecji ultimatum, a 31 sierpnia włoska flota ostrzelała miasto Korfu. Pociski spadły na Starą Twierdzę, gdzie mieszkali uchodźcy z Azji Mniejszej, i zabiły kilkunastu cywilów, głównie dzieci. Włosi wylądowali, a Liga Narodów przekazała sprawę Konferencji Ambasadorów, która przyznała Włochom odszkodowanie. 27 września 1923 r. Włosi opuścili wyspę. Incydent był jednym z pierwszych dowodów słabości Ligi.

II wojna światowa i Żydzi z Korfu. W kwietniu 1941 r. wyspę zajęli Włosi, którzy chcieli ją przyłączyć do Italii. Już w listopadzie 1941 r. uczniowie korfiackich szkół wyszli na ulice przeciw okupantom, w jednym z pierwszych otwartych protestów w okupowanej Grecji. Po kapitulacji Włoch, 14 września 1943 r., Luftwaffe zbombardowała miasto. Spłonęły m.in. Teatr Miejski z archiwami opery, budynki Akademii Jońskiej i Parlamentu Jońskiego oraz dzielnica żydowska Evraiki. Na początku czerwca 1944 r. gestapo zebrało w Starej Twierdzy Żydów z Korfu, wspólnotę w dużej części mówiącą od wieków własną odmianą włoskiego, a 10 czerwca wywiozło ich do Auschwitz, gdzie większość zginęła. Z ok. 1900 osób ocalało ok. 200, w dużej części dzięki ukrywającym ich sąsiadom. 14 października 1944 r. wyspę wyzwolili brytyjscy komandosi.

Po wojnie. 22 października 1946 r. dwa brytyjskie niszczyciele weszły w Cieśninę Korfu na miny postawione przez komunistyczną Albanie i zginęło 44 marynarzy. Spór był pierwszą sprawą rozstrzygniętą przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze (1949). Odbudowane miasto stało się w latach 60. jednym z pierwszych celów masowej turystyki lotniczej w Grecji. W 1956 r. burmistrznią została Maria Desylla-Kapodistria, pierwsza kobieta na tym stanowisku w Grecji, a w 1984 r. powstał Uniwersytet Joński.

POSTACIE

- **Joannis Kapodistrias (1776-1831)** – lekarz i dyplomata z korfickiego rodu szlacheckiego. Był sekretarzem stanu Republiki Siedmiu Wysp, potem przeszedł do służby rosyjskiej i jako minister spraw zagranicznych cara (współkierował resortem w latach 1816-1822) brał udział w kongresie wiedeńskim, gdzie przyczynił się do neutralności i nowego ustroju Szwajcarii. W 1827 r. wybrano go na pierwszego przywódcę niepodległej Grecji. Zginął zamordowany w Nauplionie w 1831 r. Jego imię nosi lotnisko Korfu i muzeum w letnim domu rodziny w Koukouritsie [do sprawdzenia].
- **Johann Matthias von der Schulenburg (1661-1747)** – saski feldmarszałek, w 1716 r. dowódca obrony Korfu. Wenecja dała mu dożywotnią pensję, honorowy miecz i jeszcze za życia pomnik przed bramą Starej Twierdzy.
- **Cesarzowa Elżbieta (Sisi, 1837-1898)** – żona Franciszka Józefa, zakochana w Grecji i grece. Po samobójstwie syna Rudolfa w Mayerlingu (1889) kazała sobie zbudować w Gastouri pałac Achilleion, poświęcony Achillesowi, „który gardził śmiertelnikami i nie lękał się nawet bogów”. Bywała w nim do 1896 r., potem straciła zainteresowanie. Zginęła w 1898 r. w Genewie z ręki anarchisty Luigię Luchienego.
- **Wilhelm II (1859-1941)** – ostatni cesarz Niemiec kupił Achilleion w 1907 r. i do 1914 r. spędzał tu co roku kilka tygodni, zwykle wokół Wielkanocy. Postawił w ogrodzie brązowego Achillesa z napisem „Największemu z Greków od największego z Niemców”, usunął pomnik Heinego, kochanego przez Sisi, i sam brał udział w wykopaliskach świątyni Artemidy z Gorgoną.
- **Dionizjos Solomos (1798-1857)** – urodzony na Zakintos poeta narodowy Grecji, autor „Hymnu do Wolności”. Od ok. 1828 r. aż do śmierci mieszkał w Korfu, gdzie pisał najdojrzalsze, niedokończone poematy, m.in. „Wolnych obłożonych” o Missolungi [rok przeprowadzki do sprawdzenia]. Gdy zmarł, zamknięto teatr, przerwano obrady Parlamentu Jońskiego i ogłoszono żałobę.
- **Nikolaos Mantzaros (1795-1872)** – korficki kompozytor ze szlacheckiego rodu, twórca Szkoły Jońskiej, pierwszej szkoły muzyki klasycznej w Grecji. W 1828 r. napisał muzykę do „Hymnu do Wolności” Solomosa, którego pierwsze strofy są od 1865 r. hymnem Grecji. Od 1841 r. do śmierci kierował Towarzystwem Filharmonicznym Korfu i uczył młodzież za darmo.
- **Spyridon Samaras (1861-1917)** – urodzony w Korfu kompozytor oper wystawianych we Włoszech, autor hymnu olimpijskiego śpiewanego na otwarciu igrzysk w Atenach w 1896 r., później oficjalnego hymnu ruchu olimpijskiego [od kiedy – do sprawdzenia].
- **Edward Lear (1812-1888)** – angielski malarz i poeta, autor limeryków. Od 1855 r. spędzał na Korfu zimy, żeby być blisko przyjaciela Franklina Lushingtona, sędziego Sądu Najwyższego Wysp Jońskich, i w sumie przeżył tu

ponad trzy lata. Namalował dziesiątki widoków wyspy, a w 1863 r. wydał album „Views in the Seven Ionian Islands”.

- **Książę Filip (1921–2021)** – mąż królowej Elżbiety II urodził się 10 czerwca 1921 r. w willi Mon Repos koło Korfu, według rodzinnej tradycji na stole w jadalni, jako syn księcia Andrzeja Greckiego. Chrzest odbył się w kościele św. Jerzego w Starej Twierdzy, a jednym z rodziców chrzestnych było miasto Korfu. Rok później rodzina uciekła z Grecji na brytyjskim okręcie.
- **Durrellowie: Lawrence (1912–1990) i Gerald (1925–1995)** – w marcu 1935 r. owdowiała Louisa Durrell przeprowadziła się z czwórką dzieci z Anglii na Korfu i została do 1939 r. Lawrence z żoną Nancy zamieszkał w Białym Domu w rybackiej wsi Kalami i opisał wyspę w „Prospero's Cell” (1945). Dziesięcioletni Gerald biegał z siatką na motyle i pudełkami po zapalniczkach i po latach opisał to w „Mojej rodzinie i innych zwierzętach” (1956), pierwszej części trylogii korfiackiej. Ta książka sprowadziła na Korfu pokolenia Brytyjczyków. Część prochów Geralda rozsypano na Korfu.
- **Albert Cohen (1895–1981)** – francuski pisarz urodzony w żydowskiej rodzinie w Korfu. Rodzina wyjechała do Marsylii w 1900 r., po antysemickich zamieszkach z 1891 r. Korfiackich Żydów opisał w powieściach „Mangelclous” i „Piękna pana” (Belle du Seigneur, 1968).

KLIMAT I PORA ROKU

Średnie miesięczne ze stacji greckiej służby meteorologicznej przy lotnisku Korfu, lata 1955–2010. Morze orientacyjnie.

Miesiąc	Maks. / min. °C	Opady mm	Dni z opadem	Morze °C
V	24,0 / 13,3	37	7,7	ok. 18–19
VI	28,2 / 16,9	16	4,8	ok. 22
VII	31,2 / 18,9	9	3,3	ok. 24
VIII	31,5 / 19,3	22	3,3	ok. 25
IX	27,5 / 16,8	88	7,4	ok. 24
X	23,2 / 13,7	140	11,4	ok. 21

Korfu to jedna z najbardziej deszczowych części Grecji: rocznie spada ok. 1110 mm i jest ok. 120 dni z opadem, najwięcej od października do lutego. Stąd bujna zieleń, makia, lasy dębowe i ponad 1800 gatunków roślin. Latem jest jednak sucho: w lipcu pada średnio 9 mm w ok. trzy dni, zwykle w krótkich burzach. Temperatura morza w lipcu (ok. 24 °C) to wartość orientacyjna z serwisów pogodowych [do sprawdzenia]. W lipcu w dzień jest ok. 31 °C, w nocy ok. 19 °C, a wilgotność jest wyższa niż na wyspach Morza Egejskiego, więc upał bywa

duszny. Rekord wyspy to 42,8 °C (24 lipca 2007 r.). Na Pantokratorze jest o kilka stopni chłodniej.

Latem najczęściej wieje maistros, północno-zachodni wiatr, który w pogodne dni rusza koło południa i słabnie wieczorem. Na zachodnim wybrzeżu, przy Afionas, Agios Georgios Pagon czy Glyfadzie, podnosi wtedy fale, a wschodnie wybrzeże i zatoki pod Pantokratozem leżą w zawietrznej i mają spokojne morze. Lipiec to szczyt sezonu kąpielowego, z najdłuższymi dniami i ciepłym morzem, ale też najwięcej turystów i ruchu na drogach. Spokojniejsze i lepsze do jazdy są maj, czerwiec i wrzesień; we wrześniu wraca deszcz, zwykle w drugiej połowie miesiąca.

Dla motocyklisty w lipcu: jeździć rano i pod wieczór, w południe zostać na plaży, mieć wodę i przewiewną kurtkę. Latem wyspie zagrażają pożary lasów i makii: w lipcu 2023 r. pożar w północno-wschodniej części wyspy zmusił do ewakuacji kilku miejscowości [miejsce i skala do sprawdzenia]. W czasie pożaru drogi bywają zamykane, a rozpalanie ognia na otwartym terenie jest latem zakazane (stan na 2026-10).

Z CZEGO ŻYJĄ MIESZKAŃCY

- **Turystyka:** główne źródło dochodu wyspy od lat 60. XX w. Lotnisko im. Joannisa Kapodistriasa leży 3 km od centrum i latem przyjmuje loty czarterowe z całej Europy, zwłaszcza z Wielkiej Brytanii, Skandynawii i Niemiec. Port obsługuje promy do Igumenicy, Sarandy w Albanii i do Włoch oraz wycieczkowce. Najwięcej hoteli jest na wschodnim i północnym wybrzeżu, wybrzeże północno-wschodnie zajmują drogie wille.
- **Oliwki:** drzew jest według różnych źródeł 3–4 mln, w większości odmiany lianolia. Wenecjanie zachęcali do sadzenia premiami (według części źródeł pozwalali też płacić podatki oliwą), a produkcja wzrosła z ok. 2 tys. beczek w XVI w. do 70 tys. pod koniec XVIII w. Korfiockie oliwki są wysokie, rzadko przycinane, a owoce spadają same na rozłożone siatki od listopada do wiosny. Oliwa z okolic Agios Mattheos jest od 2004 r. zarejestrowana w UE jako chroniona nazwa regionalna [rodzaj oznaczenia do sprawdzenia].
- **Kumkwat:** drobne chińskie owoce cytrusowe, które sprowadził na Korfu brytyjski botanik amator Sidney Merlin. Data jest sporna: źródła podają 1846, 1860 albo lata 20. XX w. [do sprawdzenia]. Uprawy skupiają się na północy wokół wsi Nymfes (rocznie ok. 140 t), a owoc ma od 1994 r. greckie oznaczenie geograficzne. Robi się z niego słodczyce z łyżeczki (glyko), kandyzowane owoce i jaskrawopomarańczowy likier.
- **Wino i produkty lokalne:** białe kakotrygis i czerwone petrokoritho, owcze masło z Korfu (voutyro Kerkyras), salami noumboulo wędzone w dymie z ziół, gruyère z Korfu, pastele z miodem i sezamem.

- **Usługi i nauka:** miasto Korfu jest stolicą regionu Wysp Jońskich, z urzędami, szpitalem i Uniwersytetem Jońskim. Wieś się wyludnia: liczba mieszkańców wyspy spadła między spisami z 2011 i 2021 r. o ponad 4%.

ZNACZENIE DZIŚ

- **Brama Grecji na Adriatyku:** z Korfu do włoskich portów (Bari, Brindisi, Ankona, Wenecja) płyną promy, a Igumenica naprzeciwko jest wylotem autostrady Egnatia. Korfu leży na granicy Morza Jońskiego i Adriatyku, a Wyspy Diapontyjskie na północny zachód od niej są najdalej na zachód wysuniętym punktem Grecji.
- **Sąsiedztwo z Albanią:** Cieśnina Korfu ma tylko kilka kilometrów szerokości. Za komunizmu była zamkniętą granicą, dziś promy i wodoloty płyną do Sarandy w godzinę [do sprawdzenia], a wielu Albańczyków pracuje na Korfu w turystyce i rolnictwie. Sprawa Cieśniny Korfu z 1949 r. do dziś jest jedną z podstaw prawa morza: państwo odpowiada za miny na swoich wodach, a okręty mają prawo przepływu przez cieśniny.
- **Europa i dyplomacja:** w czerwcu 1994 r. w Korfu odbył się szczyt Unii Europejskiej, a Achilleion znów, jak za Wilhelma II, przyjmował polityków. Katolicka archidiecezja Korfu, Zakintos i Kefalonii przypomina o weneckiej przeszłości.
- **Spory i problemy:** nadmiar turystów w lipcu i sierpniu, zabudowa wybrzeża luksusowymi willami (właścicielami domów na północnym wschodzie są m.in. członkowie rodu Rothschildów i rosyjscy oligarchowie), braki wody latem i problem śmieci, z którymi wyspa zmaga się od lat [do sprawdzenia]. Pożary z 2023 r. przypominały, jak łatwo płonie makia w suchym lipcu.
- **Kultura:** Korfu jest wciąż muzyczną stolicą Grecji, z 19 orkiestrami dętymi, wydziałem muzyki Uniwersytetu Jońskiego i letnimi festiwalami. Krykiet i piwo imbirowe to pamiątki po Brytyjczykach, które Korfiochy uznali za swoje.

CO ZOBACZYĆ

- **Stare Miasto Korfu (Kerkyra)** – od 2007 r. na liście UNESCO jako ufortyfikowane miasto portowe z czasów weneckich: zaułki kantounia, place ze studniami, kamienice po 4–5 pięter. Według ICOMOS ok. 70% budynków sprzed XX w. pochodzi z czasów brytyjskich, a całe kwartały zniszczone w 1943 r. odbudowano w latach 60. i 70.
- **Spianada, Liston i kościół św. Spirydona** – ogromny plac, dawne pole ostrzału między miastem a Starą Twierdzą, z boiskiem do krykieta, rotundą ku czci Maitlanda i pawilonem orkiestr. Arkady Listonu zbudowali Francuzi od 1807 r. na wzór paryskiej Rue de Rivoli. Kilka uliczek dalej stoi kościół św. Spirydona (z 1589 r.) z wysoką dzwonnica zwieńczoną czerwoną kopułą, widoczną z całego miasta, w którym leżą relikwie patrona.

- **Stara Twierdza (Palaio Frourio)** – dwa skalne szczyty na cyplu odciętym od miasta wykutym kanałem Contrafossa, umocnione przez Wenecjan. Wewnątrz dawne koszary brytyjskie z biblioteką publiczną, kościół św. Jerzego w kształcie świątyni doryckiej i widok ze szczytu na miasto i Albanię.
- **Nowa Twierdza (Neo Frourio)** – wenecki zespół bastionów nad starym portem, budowany od końca XVI w. [do sprawdzenia], rozbudowany przez Francuzów i Brytyjczyków, z lwami św. Marka na murach.
- **Pałac św. Michała i Jerzego** – klasycystyczny pałac z maltańskiego kamienia, siedziba brytyjskiego Wysokiego Komisarza i Senatu Jońskiego, gdzie w 1818 r. ustanowiono brytyjski Order św. Michała i Jerzego. Dziś mieści Muzeum Sztuki Azjatyckiej z ponad 12 tys. obiektów w 15 salach, głównie z Chin i Japonii.
- **Muzeum Archeologiczne** – zbudowane w latach 60. XX w. dla frontonu świątyni Artemidy z ok. 580 p.n.e.: Gorgona Meduza z węzami u pasa, z dziećmi Pegazem i Chrysaorem i lwami po bokach. Obok archaiczny lew z grobu Menekratesa (koniec VII w. p.n.e.).
- **Mon Repos i Paleopolis** – willa w parku na południe od miasta, zbudowana dla żony brytyjskiego komisarza Fredericka Adama, potem letnia rezydencja greckiej rodziny królewskiej i miejsce urodzin księcia Filipa. W parku ruiny antycznej Korkiry: świątynia Hery i dorycka świątynia Kardaki.
- **Kanoni, Vlacherna i Pontikonisi** – klasyczny widok Korfu: biały monaster Vlacherna na grobli i porośnięta cyprysami Mysia Wyspa z bizantyjską kaplicą Pantokratora (XI–XII w.), według legendy skamieniały statek Feaków. Tuż obok startują i lądują samoloty.
- **Achilleion w Gastouri** – pałac cesarzowej Sisi w stylu pompejańskim, potem letnia rezydencja Wilhelma II, z ogrodem pełnym posągów i widokiem na południową część wyspy. Grał w filmie o Bondzie „Tylko dla twoich oczu” (1981).
- **Paleokastritsa** – kilka zatok pod zielonymi cyplami na zachodnim wybrzeżu, z monasterem Theotokos (założonym według tradycji w 1225 r.) na skale nad morzem. Według jednej z tradycji tu wylądował Odyseusz.
- **Angelokastro** – zamek despotów Epiru z XIII w. na skale ok. 305 m nad morzem, nigdy niezdobyty. W czasie najazdów tureckich chowali się w nim chłopcy z okolicy, w 1571 r. podobno ok. 4 tys. osób. Z murów widać całe zachodnie wybrzeże.
- **Pantokrator** – najwyższy szczyt wyspy (906 m) z monasterem Przemienienia Pańskiego (pierwszy z 1347 r., obecny kościół z ok. 1689 r.) i lasem anten. W pogodny dzień widać całą wyspę, Albanię, a podobno nawet Italię 130 km dalej.
- **Kassiopi** – rybacka wieś na północno-wschodnim cyplu, dawne starożytne miasto. Według Swetoniusza śpiewał tu przy ołtarzu Zeusa cesarz Neron. Nad

portem ruiny bizantyjsko-weneckiego zamku, a w kościele Panagia Kassopitra ikony i daty od 1590 r.

- **Kalami i Kouloura** – dwie zatoczki na wybrzeżu północno-wschodnim: w Kalami Biały Dom Lawrence'a Durrella, w Kouloura wenecki dom z wieżą i mała przystań pod cyprysami.
- **Sidari i Canal d'Amour** – piaskowcowe klify wyrzeźbione przez morze w kanały, łuki i groty. Według legendy kto przepłynie kanał, znajdzie miłość.
- **Vido** – wysepka u wejścia do portu, dostępna łódką z miasta, z serbskim mauzoleum (lata 30. XX w.) i resztkami fortów; w mieście Muzeum Serbskie o pobycie armii serbskiej w latach 1916–1918.

PEREŁKI

Przyroda

- **Laguna Korission** – płytka laguna o powierzchni 427 ha na południowym zachodzie wyspy, oddzielona od morza wydiami wysokimi ponad 15 m, które odcięły dawną zatokę 140–250 tys. lat temu. Rośnie tu las jałowca fenickiego, kwitnie 14 gatunków storczyków, a lagunę odwiedzało ponad 126 gatunków ptaków, m.in. czaple białe i flamingi. Żyje tu też endemiczna babka korfiocka, rybka występująca tylko w lagunie i okolicznych źródłach. Obszar Natura 2000, kilka kilometrów od Agios Georgios.
- **Porto Timoni i Afionas** – podwójna plaża na przesmyku cypla Arilla, pod wsią Afionas: dwie zatoczki po obu stronach wąskiego pasa piasku, do których schodzi się pieszo ok. 20–30 minut [czas do sprawdzenia]. Na szczycie cypla było osiedle z epoki brązu.
- **Wyspy Diapontyjskie** – Othonoi, Ereikoussa i Mathraki na północny zachód od Korfu – Mathraki i Ereikoussa kilka kilometrów od brzegu, Othonoi wyraźnie dalej [odległości do sprawdzenia] – z promami i łódkami z miasta i z Agios Stefanos. Othonoi to najdalej na zachód wysunięta zamieszkała wyspa Grecji, z kilkuset mieszkańcami [liczba do sprawdzenia].

Krajobraz

- **Stara Peritheia** – wieś na wysokości ok. 450 m pod szczytem Pantokratora, wspominana w źródłach od XIV w. Leżała z dala od piratów i malarii, a w czasach świetności mieszkało tu do 1200 osób w ok. 130 kamiennych domach, z ośmioma kościołami. W latach 60. XX w. ostatnie rodziny zeszły nad morze do turystyki. Dziś kilka domów odnowiono, działają tawerny, a z wioski idzie się na szczyt.
- **Lakones, Bella Vista i Makrades** – wsie na stromym zboczu nad Paleokastritsą, z punktami widokowymi na zatoki. Droga wspina się do nich serpentynami.

- **Pelekas i Tron Kajzera** – wieś na grzbiecie w środku wyspy, z której wzgórze Wilhelm II oglądał zachody słońca nad zachodnim wybrzeżem i morzem. Widać stąd zarówno miasto Korfu na wschodzie, jak i plaże zachodniego wybrzeża.

Architektura

- **Zamek Gardiki** – zamek despotów Epiru z XIII w. na niskim wzgórzu na południowym zachodzie, jedyna średniowieczna twierdza południa wyspy. Razem z Angelokastro i Kassiopi tworzył trójkąt obrony wyspy przed czasami weneckimi. W pobliżu jaskinia Grava ze śladami ludzi z paleolitu.
- **Most Kajzera** – resztki mostu, który Wilhelm II zbudował nad nadmorską drogą, żeby z ogrodów Achilleionu schodzić na plażę bez przechodzenia przez szosę. Środek mostu wysadzili Niemcy w 1944 r., żeby przewieźć działą. Filary stoją przy nadmorskiej drodze pod Achilleionem [dokładne miejsce do sprawdzenia].
- **Kościół Jazona i Sozypatra** – bizantyjski kościół (datowany zwykle na XI–XII w. [do sprawdzenia]) na przedmieściu Anemomylos koło Mon Repos, uważany za najstarszy zachowany kościół wyspy, poświęcony uczniom św. Pawła, którzy według tradycji przynieśli tu chrześcijaństwo.

Życie społeczne

- **Filharmonie** – na wyspie gra 19 orkiestr dętych, a trzy najstarsze w mieście mają własne mundury i ambicje: Stara Filharmonia (Palia, od 1840 r.) w granacie z czerwienią, Mantzaros (Nea, od 1890 r.) w błękitie i Kapodistrias (od 1980 r.) w czerwieni z czernią. Uczą gry za darmo, latem grają w weekendy koncerty w pawilonie na Spianadzie, a w Wielkim Tygodniu każda gra własne marsze żałobne.
- **Krykiet na Spianadzie** – jedyne miejsce w Grecji, gdzie krykiet jest naprawdę popularny. Brytyjczy żołnierze grali na Spianadzie co najmniej od 1823 r., w 1835 r. były już dwa korfiockie kluby, a w 2023 r. świętowano 200 lat krykieta na wyspie. Grecka Federacja Krykieta ma siedzibę w Korfu jako jedyna grecka federacja sportowa poza Atenami. Mecze rozgrywa się w weekendy od wiosny do jesieni [terminarz do sprawdzenia].
- **Kumkwat w Nymfes** – w okolicach wsi Nymfes na północy rosną plantacje kumkwatów, a rodzinne wytwórnie robią z nich likiery i konfitury; można je obejrzeć i spróbować [godziny otwarcia do sprawdzenia].
- **Paksos** – mała wyspa (25 km²) ok. 15 km na południe od Korfu, z portami Gaios, Lakka i Loggos, gajami oliwnymi i białymi klifami z grotami na zachodzie, a obok Antypaksos z jasnymi plażami. Według mitu Posejdon oddzielił ją od Korfu trójzębem, żeby mieć spokój z Amfitrytą. Na jednodniowy

wypad statkiem z miasta Korfu [rozkład i czas rejsu do sprawdzenia przed wyjazdem].

ŚWIĘTA I WYDARZENIA

- **Karnawał (Karnavalia)** – luty albo marzec, data zależy od prawosławnej Wielkanocy. Pochód z wielkogłowym Karnawałem na czele i bale kostiumowe, tradycja z czasów weneckich.
- **Niedziela Palmowa - procesja św. Spirydona** – tydzień przed prawosławną Wielkanocą. Relikwie świętego niesie się w otwartym relikwiarzu wokół murów Starego Miasta na pamiątkę ocalenia od dżumy w 1630 r.
- **Wielki Tydzień na Korfu** – marzec-maj, zależnie od daty prawosławnej Wielkanocy; w 2027 r. Wielkanoc przypada 2 maja [do sprawdzenia]. W Wielki Piątek orkiestry trzech filharmonii towarzyszą procesjom epitafiów i grają marsze żałobne Albiniego, Verdiego i Chopina. W Wielką Sobotę rano odbywa się procesja z relikwiami św. Spirydona, najstarsza z czterech, na pamiątkę ocalenia od głodu w 1553 r. (część źródeł podaje 1550 r.). O 11:00, w chwili „pierwszego Zmartwychwstania”, z balkonów obwieszonych czerwonym suknem leci na ulice Listonu i Starego Miasta deszcz botides: glinianych dzbanów z wodą, które z hukiem rozbijają się o bruk. Zwyczaj wywodzi się zwykle od weneckiego wyrzucania starych rzeczy na Nowy Rok, ale jego pochodzenie jest niepewne. Potem orkiestry grają marsz „Graikoi”, nieoficjalny hymn wyspy.
- **21 maja - rocznica Enosis** – święto przyłączenia Wysp Jońskich do Grecji w 1864 r., z defiladą i orkiestrami w Korfu.
- **Letnie koncerty orkiestr i odpusty – w lipcu**, zwykle w weekendy wieczorem: orkiestry dęte grają w pawilonie na Spianadzie [terminy do sprawdzenia]. W wioskach odbywają się panigyria, odpusty patronów z muzyką, tańcami i jedzeniem, m.in. w dni proroka Eliasza (20 lipca) i Agia Paraskevi (26 lipca) [miejsca i daty do sprawdzenia].
- **Varkarola i procesja 11 sierpnia** – w nocy 10 sierpnia w zatoczce Faliraki pod Starym Miastem odbywa się Varkarola: oświetlone łodzie, śpiewy i podpalenie łodzi na pamiątkę tureckiej floty z 1716 r. (w 2026 r. w poniedziałek 10 sierpnia o 21:30, stan na 2026-10). 11 sierpnia relikwie św. Spirydona przechodzą przez miasto na pamiątkę zwycięstwa w 1716 r.; tę procesję ustanowiła Wenecja. Po wyjeździe w lipcu już poza terminem.
- **15 sierpnia - Wniebowzięcie** – najważniejsze święto lata w całej Grecji, z odpustami w wioskach Korfu i dużym ruchem na drogach.
- **Pierwsza niedziela listopada** – procesja z relikwiami na pamiątkę ocalenia od drugiej dżumy w 1673 r.

- **12 grudnia - święto św. Spirydona** – relikwiarza nie wynosi się z kościoła, bo „święty przyjmuje gości u siebie”. Przyjeżdżają biskupi z Grecji i z zagranicy, a część liturgii odprawia się po rosyjsku.

KUCHNIA I ZWYCZAJE

- **Pastitsada:** niedzielny obiad Korfu: cielęcina albo kogut duszone długo w sosie pomidorowym z winem, octem, cynamonem, goździkami i liściem laurowym, podawane z grubym makaronem i tartym serem. Nazwa pochodzi od weneckiej pastissada.
- **Sofrito:** cienkie plastry cielęciny duszone w białym winie z czosnkiem, natką i octem, w gęstym, białym sosie; danie weneckiego pochodzenia.
- **Bourdetto:** ryba, najczęściej skorpena (bywa też dorsz), duszona w ostrym sosie z dużą ilością czerwonej papryki i cebuli; nazwa od weneckiego brodetto.
- **Bianco i savoro:** ryba duszona na biało z czosnkiem, cytryną i ziemniakami oraz smażona ryba marynowana w occie z rozmarynem i rodzynkami.
- **Kumkwat i tsitsibira:** słodczyce i likier z kumkwatu oraz tsitsibira, domowe piwo imbirowe z imbiru, cytryny i cukru, pamiątka po Brytyjczykach. Do tego karmelizowane migdały (mandoles) i mandolato, nugat z migdałami i miodem.
- **Oliwa i chleb:** świeża oliwa z odmiany lianolia z lokalnych tłoczni, chleb i owcze masło z Korfu.
- **Wino:** białe kakotrygis i robola, czerwone petrokoritho; w tawernach domowe wino lane z beczki.
- **Święty Spirydon w życiu codziennym:** Spyros i Spyridon to bardzo częste imiona męskie na wyspie, a ikona świętego wisi w domach, autobusach i na łodziach.
- **Krykiet i orkiestry:** w weekendy na Spianadzie grają krykieści i orkiestry dęte, a w Wielkanoc całe miasto wychodzi na ulice.

W LITERATURZE

- **Homer** – „Odyseja” umieszcza na Scherii, wyspie Feaków, najpiękniejsze sceny gościnności: spotkanie Odyseusza z Nauzyką nad rzeką (pieśń VI), pałac i sad króla Alkinoosa (VII), igrzyska i pieśni aoidy Demodoka, przy których Odyseusz płacze, słysząc o Troi (VIII). Utożsamienie Scherii z Korfu przyjmowali już starożytni (Tukidydes, Strabon), a sad Alkinoosa z oliwkami, figami i winem przypomina dzisiejsze korfiackie ogrody.
- **Apoloniusz z Rodos (III w. p.n.e.)** – w „Argonautykach” Argonauci uciekają z Kolchidy na wyspę Drepane, czyli Korfu, gdzie u Alkinoosa Jazon bierze ślub z Medeą w świętej grocie, żeby nie oddać jej pościgowi.
- **Tukidydes (ok. 460 – ok. 400 p.n.e.)** – opisał spór Korkyry z Koryntem, bitwę pod Sybota i wojnę domową na wyspie (księgi I i III). Jego rozważania o

tym, jak wojna domowa niszczy moralność i zmienia znaczenie słów (III 82–83), czyta się do dziś przy każdej wojnie domowej.

- **William Szekspir (1564–1616)** – wyspę Prospera z „Burzy” (1611) od dawna łączy się z Korfu, choć tekst tego nie mówi. Lawrence Durrell nazwał swoją książkę o Korfu „Prospero's Cell”.
- **Edward Lear (1812–1888)** – w listach i dziennikach z lat korfiackich opisywał oliwne gaje i widoki na Albanie, a jego akwarele i obrazy z wyspy są w muzeach Londynu, New Haven i Minneapolis. Lawrence Durrell i korfiacka tłumaczka Maria Aspioti wydali w 1965 r. wybór jego tekstów „Lear's Corfu” [rok do sprawdzenia].
- **Dionizjos Solomos (1798–1857)** – w Korfu powstały jego najważniejsze dojrzałe utwory, pisane w żywej grece, a nie w języku urzędowym; urywki poematów, m.in. „Wolni obłączeni”, wydał po jego śmierci przyjaciel Iakovos Polylas.
- **Lawrence Durrell (1912–1990)** – „Prospero's Cell” (1945) to liryczna kronika drugiej połowy lat 30. w Białym Domu w Kalami: rybacy, święty Spiridon, wino i rozmowy z korfiackimi przyjaciółmi.
- **Gerald Durrell (1925–1995)** – trylogia korfiacka: „Moja rodzina i inne zwierzęta” (1956), „Ptaki, zwierzęta i krewni” (1969) i „Ogród bogów” (1978). Zabawne wspomnienia z lat 1935–1939, pełne skorpionów, żółwi, sów i ekscentrycznej rodziny, przeniesione do telewizji m.in. jako serial „Durrellowie” (2016–2019).
- **Albert Cohen (1895–1981)** – w powieściach „Mangeclous” (1938) i „Piękna pana” (1968) stworzył karykaturalną i czułą zarazem rodzinę Żydów z wyspy Kefalonia, wzorowaną na korfiackim getcie jego dzieciństwa.
- **Mary Stewart (1916–2014)** – w powieści sensacyjnej „This Rough Magic” (1964) aktorka na wakacjach na Korfu wpada w intrygę z delfinem i przemytnikami, a tło to wyspa „Burzy”.

Za dziedzińcem sad duży ciągnął się od brony,
Czteromorgowy, w koło płotem ogrodzony;
Kędy drzewa wysokie i kwieciem okryte,
Rodzą grenaty, gruszki, jabłka smakowite,
Słodkie figi; toż drzewa oliwne tam były;
Przez rok cały tak zimą, jak latem rodziły;
Bo w ciepławym zefirze co tam wciąż powiewa,
Jeden owoc się kłuje, drugi już dojrzewa;
Jabłko idzie po jabłku, gruszkę gruszka spycha,
Figa figę, i owoc zawsze się uśmiecha.

— Homer, „Odyseja” VII 112–121 · przeł. Lucjan Siemieński (1873)

Przez siedem dni, jak długo Eurymedon, który przyплыł z sześćdziesięcioma okrętami, stał przy wyspie, Kerkyrejczycy zabijali tych spośród siebie, których mieli za wrogów. Zarzucali im, że chcą obalić władzę ludu, ale niektórzy zginęli z osobistej nienawiści, a inni z rąk tych, którzy pożyczili od nich pieniądze. Śmierć przybierała każdą postać i, jak to zwykle bywa w takich czasach, nie było niczego, co by się nie zdarzyło, a nawet więcej. Ojciec zabijał syna, błagających odrywano od świątyń i zabijano tuż przy nich, a niektórych zamurowano w świątyni Dionizosa i tam pomarli.

— Tukidydes, „Wojna peloponeska” III 81.4-5 · [przekład własny](#) · [tekst oryginalny](#)

ἡμέρας τε ἑπτὰ, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἔχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσεν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλῶουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίᾳς ἔχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσα τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γίγνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἐτι περαιτέρω. καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δέ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

DROGI MOTOCYKLOWE

Odległości i czasy są szacunkowe (stan na 2026-10). Drogi na wyspie są wąskie, kręte i latem zatłoczone, więc średnia prędkość rzadko przekracza 40 km/h.

- **Wjazd na Pantokrator (EP18, EP19)** – od wybrzeża w Pyrgi (zatoka Ypsos) serpentynami w górę przez Spartylas i Strinylas, potem wąską, stromą drogą na szczyt (906 m). Z dołu do szczytu ok. 17,5 km. Na górze monaster, kawiarnia i widok na całą wyspę i Albanię. Ostatni odcinek jest wąski, z ostrymi zakrętami, miejscami bez barierek [do sprawdzenia]; zjazd asfaltem przez Petalię i Lafki do Acharavi na północnym wybrzeżu, bo droga ze szczytu prosto do Starej Peritheii jest gruntowa (OSM, stan do sprawdzenia).
- **Północny zachód: Paleokastritsa - Lakones - Makrades - Krini (Angelokastro), EP29** – od zatok Paleokastritsy serpentynami na zbocze do Lakones i punktów widokowych Bella Vista, dalej grzbietem przez Makrades do Krini, skąd krótki boczny wjazd pod Angelokastro. Kilkanaście kilometrów jednej z najbardziej widokowych dróg wyspy, ok. 20 km od Afionas. Do Paleokastritsy z miasta Korfu prowadzi główna droga EO24.
- **Wybrzeże północno-wschodnie: Ypsos - Nissaki - Kalami - Kouloura - Kassiopi (EP17)** – nadmorska droga z widokiem na Albanię przez cieśninę, z zakrętami nad zatokami i zjazdami do Kalami i Kouloury. Z miasta Korfu do Kassiopi ok. 35 km. W lipcu duży ruch, autobusy i skutery; najlepiej jechać rano.

- **Środek wyspy: Pelekas i zachodnie wybrzeże** – z miasta Korfu przez Kanakades albo Sinarades do Pelekas i Tronu Kajzera, potem zjazdu do plaż Glyfada i Myrtiotissa (strome i wąskie) oraz dalej grzbietem na południe przez Agios Gordios i Agios Mattheos w stronę laguny Korission. Spokojniejsza alternatywa dla głównej drogi EO25 na południe.

Uwagi na wszystkie drogi:

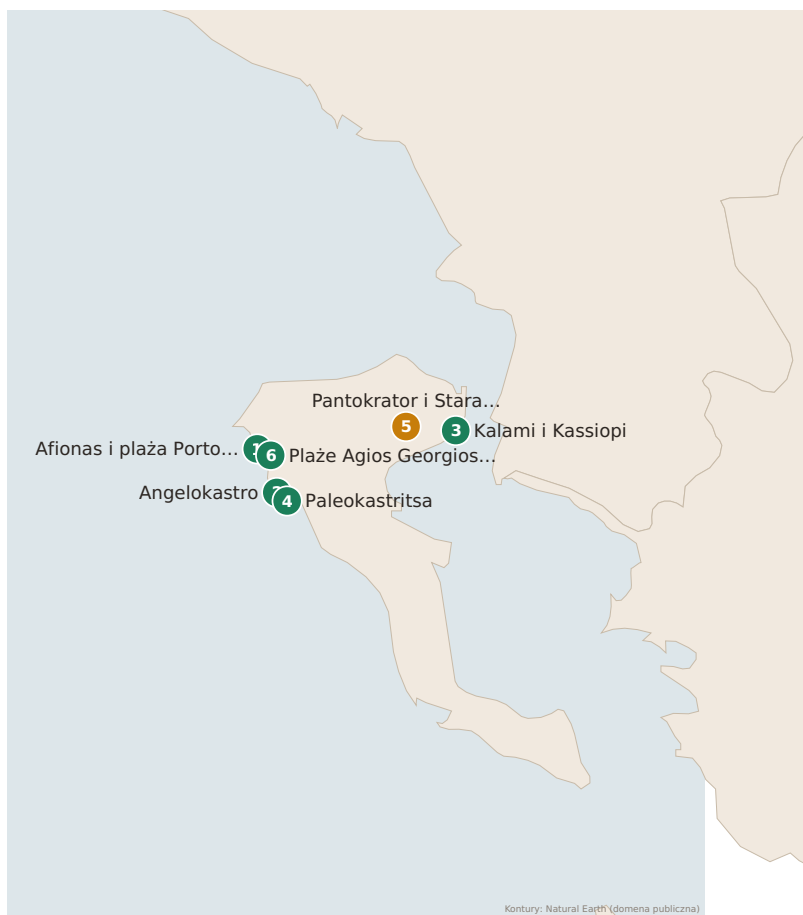
- **Wąsko i ciasno:** w wioskach jezdnia zwęża się do jednego pasa między domami, a za zakrętem może stać autobus albo ciężarówka z gazem; trzeba zwalniać i używać klaksonu przed ślepych zakrętami.
- **Turyści na skuterach i quadach:** latem dużo niepewnych kierowców bez doświadczenia, zwłaszcza w okolicach kurortów.
- **Nawierzchnia:** asfalt bywa łatany, śliski po deszczu i zapylony; na zjazdach do plaż żwir i piasek.
- **Upał i pożary:** w lipcu jeździć rano i wieczorem; w czasie pożaru drogi bywają zamykane [do sprawdzenia przed wyjazdem].

CO WIDĄĆ Z SIODŁA

- **Gaje oliwne:** ogromne, poskręcane drzewa, często starsze niż sto lat, z czarnymi siatkami zwiniętymi na pniach albo rozłożonymi pod drzewami od jesieni do wiosny. Na Korfu oliwek nie strząsa się kijami, czeka się, aż same spadną.
- **Cyprysy:** ciemne, strzeliste kolumny przy kościołach, cmentarzach i wjazdach do posiadłości; razem z oliwkami tworzą typowy krajobraz wyspy.
- **Weneckie wille i domy z wieżami:** podupadłe dwory dawnej szlachty z herbami nad bramą, piętrowe domy z łukowymi oknami i zewnętrznymi schodami, w wioskach ochrowe i różowe tynki.
- **Kapliczki i dzwonnice:** małe kapliczki przy drodze (kandyłakia) w miejscach wypadków albo na podziękowanie, a przy kościołach wolno stojące dzwonnice w stylu weneckim.
- **Albania za cieśniną:** z całego wschodniego wybrzeża widać szare góry Albanii i Epiru, a wieczorem światła Sarandy.
- **Pantokrator z antenami:** jasna, łyśa góra z masztami na szczycie, widoczna z większości wyspy.
- **Kumkwaty i cytrusy:** w okolicach Nymfes i w ogrodach drobne pomarańczowe owoce na niskich drzewkach, a przy drodze kramy z likierem.
- **Ikona św. Spirydona:** na desce rozdzielczej autobusu, w kabinie łodzi rybackiej, w każdej tawernie.

Źródła: 64 adresów – lista w rozdziale „Źródła i licencje”.

Baza północno-zachodnia: Afionas

Korfu: Paleokastritsa - Lakones (Bella Vista) - Makrades - Krini (Angelokastro) - Pagoi - Agios Georgios Pagon (EP29)

Drogi	EO24, EP29 Korfu, drogi bez numeru (zjazd do Krini, Vistonas - Pagoi), EP30 Korfu
Długość	ok. 21 km z Paleokastritsy do zatoki Agios Georgios, z krótkim zjazdem do Krini i z powrotem; sam podjazd EP29 z doliny pod Lakones ok. 3,5 km (OSRM, szacunkowo)
Charakter	serpentyny, wybrzeże
Sezon	przez cały rok; latem upał, tłok w Paleokastritsy i wycieczki pod Bella Vista
Numery	EO24 (Korfu - Paleokastritsa), EP29 Korfu (Lakones - Makrades - Vistonas), EP30 Korfu (Arkadades - Pagoi - Agios Georgios); Krini i odcinek Vistonas - Pagoi bez numeru (OSM)
Lakones	kamienne domy z XVIII i XIX w. wzdłuż jednej wąskiej ulicy; na skraju wsi punkt widokowy Bella Vista nad zatokami Paleokastritsy
Najwyżej	ok. 400 m, punkt widokowy nad zatoką Agios Georgios między Vistonas a Pagoi [do sprawdzenia]
Angelokastro	bizantyjski zamek na skale nad Krini, nie zdobyty przez Turków ani w 1537, ani w 1571 r.

NA DRODZE

- **Paleokastritsa - Lakones:** z EO24, ok. 2 km przed zatokami, odbija EP29 i pnie się serpentynami przez gaje oliwne na zbocze; przy nawrotach otwierają się widoki na zatoki.
- **Lakones:** przez wieś jedzie się jednym pasem między domami; pod Bella Vista latem zatrzymują się wycieczki i auta, a miejsca do parkowania jest mało [do sprawdzenia].
- **Makrades - Krini:** wąska droga grzbietem; zjazd do Krini i pod Angelokastro jest wąski i kończy się małym parkingiem.
- **Vistonas - Pagoi:** serpentyny na stromym zboczu nad zatoką Agios Georgios; w OSM droga trzeciorzędna bez oznaczonej nawierzchni [stan do sprawdzenia].
- **Pagoi - Agios Georgios:** EP30 zjeżdża do zatoki; na dole, przy plaży, na asfalcie bywa piasek.

- **Kierunek:** z Paleokastritsy na północ, w stronę bazy w Afionas; widoki z Bella Vista najlepsze są rano, gdy powietrze jest najczystsze, a zanim przyjadą wycieczki.

Filmy: Motocyklem przez Lakones, Makrades i Vistonas w głąb wyspy (youtube.com/watch?v=FKRmgWW3PZQ); Samochodem przez wąską ulicę Lakones (youtube.com/watch?v=6kjPGCGfFzQ).

Korfu: z Pyrgi przez Spartylas i Strinylas na Pantokrator, najwyższy szczyt wyspy, i w dół do Acharavi (ΕΠ18, ΕΠ19)

Drogi	ΕΠ18 Korfu, ΕΠ19 Korfu, drogi bez numeru (odgałęzienie na szczyt, Strinylas – Petalia – Acharavi)
Długość	ok. 35 km z Pyrgi przez szczyt do Acharavi: ok. 17,5 km z Pyrgi na szczyt i ok. 17 km ze szczytu do Acharavi; ostatnie ok. 4,5 km od rozwidlenia pod Strinylas na szczyt jedzie się tam i z powrotem (OSRM, szacunkowo)
Charakter	serpentynty
Sezon	przez cały rok; latem upał, mgiełka i ryzyko pożarów, zimą na szczycie wiatr, mgła i czasem śnieg [do sprawdzenia]
Najwyżej	szczyt Pantokratora, 906 m: klasztor Przemienienia Pańskiego, kawiarnia i stacja telekomunikacyjna
Przewyższenie	ok. 900 m z wybrzeża w Pyrgi na szczyt
Numery	ΕΠ18 Korfu (Pyrgi – Episkepsi – Acharavi), ΕΠ19 Korfu (Sgourades – Strinylas – Peritheia); odgałęzienie na szczyt i zjazd przez Petalię bez numeru (OSM)
Strinylas	ok. 680 m, najwyżej położona wieś przy drodze; plac w cieniu starego wiązu
Klasztor	pierwszy z 1347 r., zniszczony w 1537 r.; obecny kościół z ok. 1689 r.
Odpust	6 sierpnia, święto Przemienienia Pańskiego; pielgrzymka od 1 sierpnia
Požary	lipiec 2023 r., pożary na zboczach Pantokratora i ewakuacja wsi północno-wschodniej Korfu

NA DRODZE

- **Pyrgi – Spartylas:** ciąg ciasnych serpentyn na stromym zboczu, z widokiem na zatokę przy każdym nawrocie. Jezdnia bez pobocza; jeżdżą tędy autobusy do wsi, dostawczaki i rowerzyści.
- **Spartylas – Strinylas:** węższa droga ΕΠ19, z łatami asfaltu; przez wsie jedzie się jednym pasem między domami, przed ślepyimi zakrętami warto użyć klaksonu.
- **Strinylas – szczyt:** wąsko i stromo, ostre zakręty nad kamienistym stokiem, miejscami bez barierek [do sprawdzenia]. Na grzbiecie wieje, a na krasowej skale bywa żwir i piasek. Na górze mały parking przy klasztorze.

- **Szczyt - Petalia - Lafki - Acharavi:** dłuższy, łagodniejszy zjazd na północ przez lasy i gaje oliwne, z widokiem na północne wybrzeże; stan nawierzchni [do sprawdzenia].
- **Pułapka nawigacji:** nawigacja może poprowadzić ze szczytu do Starej Peritheii drogą gruntową przez masyw. To szuter na kilka kilometrów, na ciężki motocykl tylko przy suchej pogodzie i w spokojnym tempie [stan do sprawdzenia]. Do Starej Peritheii pewnie dojechać asfaltem z Loutsas na północnym wybrzeżu (ok. 4 km, OSRM, szacunkowo).
- **Kierunek:** pod górę od Pyrgi, a w dół na północ do Acharavi, żeby nie jechać dwa razy tą samą drogą. Najlepiej rano: wcześniej powietrze jest najczystsze, a później nad morza podnosi się mgiełka.

Filmy: Motocyklem turystycznym na szczyt Pantokratora (youtube.com/watch?v=bDPyIWGk-0Q); Motocyklem drogą na Pantokrator (youtube.com/watch?v=3ljmYWdnqQs); Motocyklem przez Spartylas serpentynami w dół do Pyrgi (youtube.com/watch?v=fiiHszn_qng).

Korfu: wybrzeże północno-wschodnie, Ypsos - Barbati - Nissaki - Kalami - Kouloura - Kassiopi (EP17)

Drogi	EP17 Korfu, zjazdy bez numeru do Kalami i Kouloury
Długość	ok. 24 km z Ypsos do Kassiopi ze zjazdami do Kalami i Kouloury, ok. 21 km samą EP17 (OSRM, szacunkowo)
Charakter	wybrzeże, serpentyny
Sezon	przez cały rok; w lipcu i sierpniu duży ruch, autobusy i skutery, upał i ryzyko pożarów na zboczach Pantokratora
Numer	EP17 Korfu (Tzavros – Kassiopi – Sidari), w OSM także jako 2217
Cieśnina Korfu	łączy Adriatyk z Morzem Jońskim; na północ od Korfu biegnie nią granica grecko-albańska
Incydent w Cieśninie Korfu	22 października 1946 r. dwa brytyjskie niszczyciele weszły na miny koło Sarandy, zginęło 44 marynarzy; wyrok Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w 1949 r.
Pożary	lipiec 2023 r., ewakuacja m.in. Nissaki

NA DRODZE

- **Ypsos – Pyrgi:** płasko wzdłuż plaży, z przejściami dla pieszych, wypożyczalnią skuterów i autami parkującymi na poboczu; tu jedzie się powoli.
- **Pyrgi – Barbati – Nissaki:** droga wchodzi na zbocze; łuki nad morzem, ściany skalne i murki oporowe, bez pobocza. Latem jeżdżą tędy autobusy i ciężarówki z zaopatrzeniem, które na ciasnych zakrętach zajmują całą jezdnię, więc przed zakrętem trzymaj się prawej krawędzi.
- **Zjazdy do Agni, Kalami i Kouloury:** strome i wąskie, na dole małe, latem pełne parkingi; motocykl zmieści się łatwiej niż auto, ale na dole bywa żwir i piasek.
- **Kouloura – Kassiopi:** droga odchodzi od morza i przez wzgórza schodzi do Kassiopi; w samym miasteczku wąskie uliczki i tłok przy porcie.
- **Kierunek:** na północ, z morzem i Albanią po prawej stronie. Rano ruch jest najmniejszy, ale na odcinkach zwróconych na wschód słońce znad Albanii świeci w oczy; wieczorem góry po drugiej stronie cieśniny różowieją.

Filmy: Motocyklami do Kassiopi i po północnej Korfu (youtube.com/watch?v=YqyyGX1CQRs); Samochodem nadmorską drogą z plaży Kaminaki do Kassiopi (youtube.com/watch?v=PyEjcGMIInmo).

Afionas i plaża Porto Timoni

Fot. Vlado Alin, [CC BY 4.0, Wikimedia Commons](#)

Typ	wies, plaża, widok, prehistoria
Czas	wieczór we wsi; Porto Timoni pół dnia
Wstęp	bez opłat
Położenie	wieś na wysokim cyplu między zatokami Agios Georgios i Arillas, ok. 37 km od miasta Korfu
Porto Timoni	„podwójna plaża”: dwie zatoki po obu stronach wąskiego przesmyku, ok. 20–30 min pieszo ze wsi
Kościół	Agios Ioannis Lampataris, 1636 r.
Widok	wysepki Diapontia (Othoni, Erikoussa, Mathraki) na północnym zachodzie

Uliczka w Afionas: kamienne domy, bugenwille i niebieskie okiennice. Fot. Rosa-Maria Rinkl, [CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons](#)

NA MIEJSCU

- Spacer do Porto Timoni (ok. 20–30 min w jedną stronę, stromo w dół); wcześniej rano jest tam prawie pusto.
- Kolacja na tarasie tawerny we wsi o zachodzie słońca.

- Kąpiel na plaży Agios Georgios pod wsią albo w Arillas po drugiej stronie cypla (osobna karta).

RYS HISTORYCZNY

Afionas to jedna z najładniejszych wsi Korfu: kamienne domy, wąskie brukowane uliczki, bugenwille na murach i tawerny z tarasami nad morzem. Wieś leży wysoko na skalistym cyplu, który zamyka od północy zatokę Agios Georgios, więc z jednej strony widać łuk plaży pod zielonymi górami, a z drugiej otwarte morze i wysepki Diapontia: Othoni, Erikoussę i Mathraki. Kościół parafialny Agios Ioannis Lampataris pochodzi z 1636 r., a między wsią a końcem cypla zachowały się resztki średniowiecznych murów, które chroniły mieszkańców przed piratami.

Ludzie mieszkali tu na długo przed Wenecjanami. Na cyplu odkryto ślady osady prehistorycznej, a znaleziska trafiły do Muzeum Archeologicznego w Korfu [datowanie do sprawdzenia: źródła podają neolit albo epokę brązu]. Położenie było idealne: dwa naturalne porty po obu stronach przesmyku, woda i wzgórze, z którego widać każdy statek. Wysepka Othoni na horyzoncie bywa w lokalnych opowieściach utożsamiana z Ogigią, wyspą nimfy Kalipso z „Odysei” [legenda].

Ze wsi ścieżka schodzi przez gaj oliwny i makię na koniec cypla, do Porto Timoni. To „podwójna plaża”: wąski przesmyk z piasku i drobnych kamieni, a po obu jego stronach dwie zatoczki z turkusową wodą. Po jednej stronie zwykle jest spokojnie, kiedy po drugiej wieje. Nie ma tu dojazdu, barów ani leżaków, tylko woda, skały i cień kilku drzew. Wieczorem warto wrócić do wsi na zachód słońca nad Diapontią: Afionas leży po zachodniej stronie wyspy, więc słońce zachodzi prosto w morze.

Praktycznie. Do miasta Korfu i portu ok. 35 km (ok. 1 h), do lotniska ok. 36 km (ok. 1 h, szacunkowo), z nowym portem po drodze. Wieś jest mała i ciasna; motocykl zostawia się na parkingu przy wjeździe, skąd do Porto Timoni idzie się pieszo. Na ścieżkę lepsze są buty niż klapki, a woda i jedzenie trzeba nieść ze sobą. Noclegi w samej wsi to głównie pokoje i małe apartamenty; więcej wyboru jest niżej, w Arillas i Agios Georgios Pagon. Ze stolicy dojeżdża zielony autobus KTEL (linia A20, kilka kursów dziennie) [rozkład do sprawdzenia].

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Afionas, www.openstreetmap.org/relation/16180423, ktelkerkyras.gr/route/a20-afionas/

39.72444, 19.66028 ([wikidata:Q21554942](https://www.wikidata.org/wiki/Q21554942))

Angelokastro (Zamek Anioła)

Fot. Dr.K., [CC BY-SA 3.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	zamek, widok
Czas	1-1,5 h
Wstęp	biletowany, sezon kwiecień-październik, jeden dzień w tygodniu zamknięte [godziny i cena do sprawdzenia; źródła podają różne dane]
Wysokość	ok. 305 m n.p.m., na skale nad morzem
Pierwsza wzmianka	1272 r. (Castrum Sancti Angeli w dokumencie Andegawenów)
Budowniczy	przypisywany despotom Epiru, Michałowi I lub Michałowi II Komnenom Dukasom (XIII w.)
Rola	z Gardiki i Kassiopi tworzył trójkąt obrony wyspy; nigdy nie zdobyty

NA MIEJSCU

- Wejście na szczyt o otwarciu, zanim zrobi się upał (cienia prawie nie ma).
- Kaplice i cysterny na szczycie; widok na zatoki Paleokastritsy i Agios Georgios.
- Po drodze punkt widokowy nad wsią Lakones i wsie Makrades i Krini.

RYS HISTORYCZNY

Angelokastro siedzi na szczycie samotnej, stromej skały nad zachodnim wybrzeżem, ok. 300 m nad morzem, i z daleka wygląda jak naturalne przedłużenie urwiska. To jeden z najważniejszych zamków Wysp Jońskich. Nie wiadomo dokładnie, kto go zbudował; zwykle przypisuje się go despotom Epiru z rodu Komnenów Dukasów, Michałowi I, który w 1214 r. opanował Korfu, albo jego synowi Michałowi II. Nazwa „Zamek Anioła” może nawiązywać do ich

rodowego przydomka Angelos. Pierwszy pewny dokument pochodzi z 1272 r., kiedy zamek przejął w imieniu Karola Andegaweńskiego Giordano di San Felice. Wykopaliska z 1999 r. pokazały, że szczyt był zasiedlony i być może umocniony już w V-VII w.

Zamek pilnował północno-zachodniego wybrzeża i szlaków żeglugowych do Adriatyku, a z jego murów widać było miasto Korfu, któremu załoga dawała sygnały o zbliżających się wrogach. Razem z Gardiki na południu i Kassiope na północnym wschodzie tworzył obronny trójkąt wyspy. W czasie wielkiego najazdu tureckiego w 1537 r., kiedy flota Barbarossy spustoszyła Korfu, tylko dwa miejsca na wyspie nie wpadły w ręce najeźdźców: twierdza w mieście i Angelokastro. W 1571 r. turecki admirał Kılıç Ali Pasza rzucił na Angelokastro dwie trzecie swoich ludzi, ale załoga, wzmocniona chłopami z okolicznych wsi, którzy schronili się za murami, odparła atak. Zamek nie został zdobyty nigdy, a od 1387 r. do końca XVI w. był oficjalną stolicą wyspy i siedzibą weneckiego prowodytora generalnego Lewantu.

Dziś na szczyt prowadzi stroma ścieżka od kasy (kilkanaście minut pod górę). Na górze są resztki murów, cysterny na wodę, kościół Archanioła Michała na miejscu wczesnochrześcijańskiej bazyliki i wykuta w skale kaplica św. Kyriaki z malowidłami z XVIII w., w której mieszkał kiedyś pustelnik. Przede wszystkim jednak widok, który rysował w XIX w. Edward Lear: na północ zatoka Agios Georgios i cypel Afionas, na południe zatoki Paleokastritsy, a w pogodny dzień góry Epiru po drugiej stronie wyspy.

Praktycznie. Z Afionas ok. 14 km (ok. 25 min, szacunkowo), przez Makrades albo Krini, wąską, krętą drogą. Pod kasą jest mały parking. Woda i nakrycie głowy obowiązkowo. Godziny otwarcia i ceny biletów różnią się w źródłach (stan na 2026-10), więc trzeba je sprawdzić przed wyjazdem.

Droga: Korfu: Paleokastritsa – Lakones (Bella Vista) – Makrades – Krini (Angelokastro) – Pagoi – Agios Georgios Pagon (ΕΠ29) (epicka droga motocyklowa, opis na stronie)

Źródła: [en.wikipedia.org/wiki/Angelokastro_\(Corfu\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Angelokastro_(Corfu)), www.alltours.de/urlaub/griechenland/korfu/seh..., www.cestujlevne.com/pruvodce/recko/korfu/angelokastro
39.67839, 19.68716 ([wikidata:Q536865](https://www.wikidata.org/wiki/Q536865))

Kalami i Kassiopi: wybrzeże Durrellów

Fot. Tony Hisgett from Birmingham, UK, [CC BY 2.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	wies, zamek, wybrzeże, plaza
Czas	pół dnia
Wstęp	bez opłat; zamek w Kassiopi [zasady wstępu do sprawdzenia]
Biały Dom	dom rybacki w Kalami, gdzie w latach 1936–1939 mieszkali Lawrence i Nancy Durrellowie; dziś tawerna i apartamenty
Książki	„Prospero's Cell” Lawrence'a (1945) i „Moja rodzina i inne zwierzęta” Geralda (1956)
Kassiopi	port antycznej Kerkyry; zamek bizantyjski, kościół Panagia Kassopitra
Cieśnina	Albania ok. 2–3 km od brzegu w najwęższym miejscu [do sprawdzenia]

Kassiopi z murów zamku: port rybacki i wybrzeże w stronę Kalami. Fot. Bejo at German Wikipedia, [CC BY-SA 3.0](#), [Wikimedia Commons](#)

NA MIEJSCU

- Biały Dom w Kalami: kawa albo obiad na tarasie nad wodą (dziś tawerna).

- Kąpiel w zatoce Kalami albo w sąsiednim Kouloura z małym portem i weneckim domem.
- Kassiopi: spacer po murach zamku i ścieżką wokół cypla, z zatoczkami do kąpeli.

RYS HISTORYCZNY

Północno-wschodnie wybrzeże Korfu to zielone zbocza masywu Pantokratora opadające do spokojnego morza, z małymi zatokami i białymi domami wśród cyprysów. Po drugiej stronie wąskiej cieśniny wznoszą się nagie góry Albanii. W marcu 1935 r. przybyła na Korfu z Anglii rodzina Durrellów: owdowiała matka Louisa i czworo dzieci. Najstarszy, 23-letni Lawrence, namówił do przeprowadzki całą rodzinę, bo uciekał od angielskiej pogody i, jak pisał, „angielskiej śmierci”. W 1936 r. zamieszkał z żoną Nancy w Białym Domu, domu rybackim nad zatoką Kalami, wtedy maleńkiej wiosce. Odwiedzał go tam przyrodnik i lekarz Teodor Stefanides, a w 1939 r. amerykański pisarz Henry Miller.

Z tych lat powstały dwie zupełnie różne książki. Lawrence opisał Korfu w liryczno-eseistycznym „Prospero's Cell” (1945), a jego najmłodszy brat Gerald, późniejszy przyrodnik i założyciel ogrodu zoologicznego na Jersey, w zabawnych wspomnieniach „Moja rodzina i inne zwierzęta” (1956) i dwóch kolejnych tomach tzw. trylogii z Korfu. Obaj piszą o tych samych ludziach, jak taksówkarz Spiros Halikiopoulos i doktor Stefanides, ale każdy pomija w swojej opowieści połowę rodziny. Książki Geralda, przełożone na wiele języków i dwa razy zekranizowane jako serial, sprawiły, że wybrzeże Kalami nazywa się dziś wybrzeżem Durrellów. Rodzina wyjechała w 1939 r., przed wybuchem wojny.

Kilka kilometrów dalej na północ leży Kassiopi, w starożytności drugie miasto wyspy po Kerkyrze. Cyceron schronił się tu przed burzą, a według Swetoniusza cesarz Neron śpiewał przy ołtarzu tutejszej świątyni Zeusa Kassiosa. Na cyplu nad portem stoją ruiny zamku, w większości bizantyjskiego, który z Angelokastro i Gardiki strzegł wyspy, a który Wenecjanie potem rozebrali. Kościół Panagia Kassopitra stoi według tradycji na miejscu świątyni Zeusa; spalony przez Turków w 1537 r., odbudowany w latach 1590–1591.

Praktycznie. Z Afionas do Kalami ok. 40 km (ok. 1 h), do Kassiopi ok. 32 km (ok. 50 min, szacunkowo), drogą przez północ wyspy; z bazy Agios Georgios to ok. 1 h 30 min w jedną stronę, więc raczej na przejażdżkę w pojedynkę. Do zatoki Kalami i Kouloura prowadzą strome, wąskie zjazdy z głównej drogi; latem parkingi są małe i pełne, a motocykl łatwiej zmieścić. Plaże są żwirowe i kamieniste; przyda się obuwie do wody.

Droga: Korfu: wybrzeże północno-wschodnie, Ypsos – Barbati – Nissaki – Kalami – Kouloura – Kassiopi (ΕΠ17) (epicka droga motocyklowa, opis na stronie)

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Lawrence_Durrell, en.wikipedia.org/wiki/Gerald_Durrell, en.wikipedia.org/wiki/Kassiopi, www.sunvil.co.uk/blog/returning-to-our-screen...

39.74389, 19.93333 ([wikidata:Q16322753](https://www.wikidata.org/wiki/Q16322753))

Paleokastritsa (Palaiokastritsa): klasztor i zatoki

Fot. Dietmar Rabich, [CC-BY-SA 4.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	klasztor, wybrzeże, plaża, mit
Czas	pół dnia
Wstęp	klasztor bez opłat (datki); kwiecień–październik ok. 7–13 i 15–20 [do sprawdzenia]
Klasztor	Matki Bożej (Theotokos), założony na początku XIII w. (tradycja: 1225 r.); obecne budynki późniejsze
Muzeum	ikony bizantyjskie i pobizantyjskie, księgi, szkielet wieloryba
Odpust	15 sierpnia – Zaśnięcie Matki Bożej
Mit	według miejscowej tradycji tu Odyseusz wyszedł na brzeg Scherii i spotkał Nausikę

NA MIEJSCU

- Klasztor na cyplu: dziedziniec, muzeum i widok z tarasu na zatoki; skromny strój (spódnice i chusty są przy wejściu).
- Rejs łódką z głównej zatoki do grot morskich w klifach.
- Punkt widokowy nad Lakones na drodze do Angelokastro: cała Paleokastritsa z góry.

RYS HISTORYCZNY

Paleokastritsa to kilka zatok wciśniętych między strome, zalesione cyple na zachodnim wybrzeżu, z wodą w odcieniach turkusu i granatu i jasnymi skałami, w których morze wypłukało groty. Nazwa znaczy „stary zameczek” i odnosi się do pobliskiego Angelokastro. To jedno z najbardziej znanych miejsc na Korfu i latem w głównej zatoce jest tłoczno, ale wystarczy wejść na cypl z klasztorem albo wsiąść do łódki, żeby zobaczyć, za co ludzie kochają to miejsce.

Na skalistym cyplu nad zatokami stoi klasztor Matki Bożej, założony na początku XIII w.; tradycja podaje rok 1225. Obecne budynki są późniejsze, bo klasztor wiele razy niszczyli najeźdźcy i piraci. Za bramą jest dziedziniec z arkadami, kwiatami w donicach i dzwonnica o weneckim kształcie, a w małym muzeum ikony bizantyjskie i pobizantyjskie, stare księgi i szkielec wieloryba, którego według opowieści złowił tu w XIX w. rybak. Cudowna ikona Matki Bożej została według tradycji „znaleziona w niezwykły sposób”. Mnisi świętują 15 sierpnia, w święto Zaśnięcia Matki Bożej, i w piątek po Wielkanocy, w święto Źródła Życia.

Paleokastritsa ma też swój mit. Już starożytni Grecy (m.in. Tukidydes) utożsamiali Korfu ze Scherią, krainą Feaków z „Odysei”, a mieszkańcy pokazują tę właśnie zatokę jako miejsce, w którym rozbitek Odyseusz wyszedł na brzeg i spotkał królowną Nausikaa, która przysła z dziewczętami prac szaty. Od 1997 r. w zatoce odgrywa się to spotkanie w widowisku zwanym Barkarolą, dziś zwykle w pierwszym tygodniu sierpnia [termin do sprawdzenia]. Pierwszymi mieszkańcami okolicy mieli być według miejscowej tradycji żeglarze z Mani, których burza rzuciła na ten brzeg w drodze do Italii; przed piratami przeniesli się potem wyżej, do wsi Lakones.

Praktycznie. Z Afionas ok. 26 km (ok. 40 min, szacunkowo), kręta droga przez wzgórza; z bazy Agios Georgios ok. 50 km (ok. 1 h 15 min) – na całodniowy wypad. Pod klasztor prowadzi wąska, stroma droga z ograniczonym parkingiem na górze; motocyklem łatwiej podjechać niż samochodem. Najlepiej rano, przed łodziami i autokarami. Klasztor można połączyć z Angelokastro (ok. 15 min jazdy).

Droga: Korfu: Paleokastritsa – Lakones (Bella Vista) – Makrades – Krini (Angelokastro) – Pagoi – Agios Georgios Pagon (EP29) (epicka droga motocyklowa, opis na stronie)

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Palaiokastritsa, el.wikipedia.org/wiki/Παλαιοκαστρίτσα_Κέρκυρας, religiousgreece.gr/en/attractions/monastery-t..., mykerkyra.com/en/paleokastritsa-monastery/ 39.66933, 19.70139 ([wikidata:Q56240110](https://www.wikidata.org/wiki/Q56240110))

Pantokrator i Stara Peritheia (Palaia Peritheia)

Fot. Kubajdaa22cz, [CC BY-SA 4.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	gory, droga motocyklowa, opuszczona wios, klasztor
Czas	pół dnia (przejażdżka w pojedynkę, rano)
Wstęp	bez opłat
Wys.	906 m n.p.m., najwyższy szczyt Korfu
Klasztor	Przemienienia Pańskiego; pierwszy z 1347 r., obecny kościół ok. 1689 r., fasada z XIX w.
Stara Peritheia	wieś z XIV w., ok. 130 domów i 8 kościołów; opustoszała w XX w., zabytek od 1996 r.
Widok	cała wyspa, Albania, a w bardzo pogodne dni nawet Włochy (ok. 130 km)
Uwaga	w lipcu 2023 r. pożar lasu na północnym wschodzie, ewakuacja m.in. Starej Peritheii

Stara Peritheia: kamienne domy opuszczonej wsi pod Pantokratozem. Fot. Dietmar Rabich, [CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons](#)

NA MIEJSCU

- Szczyt: klasztor i taras widokowy, najlepiej przed południem, zanim powietrze zrobi się mgliste.
- Stara Peritheia: spacer między ruinami i kościołami, obiad w jednej z tawern.
- Przejazd przez górskie wsie Strinylas, Petalia albo Spartylas [warianty do sprawdzenia na mapie].

O MIEJSCU

Pantokrator (906 m) to najwyższa góra Korfu, wapienny masyw na północnym wschodzie wyspy, który od strony morza wygląda jak zielona ściana, a na szczycie jest łysy i kamienisty. Z góry widać całą wyspę, od laguny Korission na południu po wysepki Diapontia na północnym zachodzie, cieśninę i góry Albanii, a przy wyjątkowo przejrzystym powietrzu podobno nawet wybrzeże Włoch, ok. 130 km dalej. Na szczycie stoi klasztor Przemienienia Pańskiego (nazwa góry to „Wszchemogący”, jeden z tytułów Chrystusa): pierwszy zbudowano za Andegawenów w 1347 r., zniszczony został zapewne w czasie najazdu tureckiego w 1537 r., a obecny kościół pochodzi z ok. 1689 r. Obok klasztoru wyrasta las anten telekomunikacyjnych, a w kawiarni można odpocząć przed zjazdem.

Na północnym zboczu, wysoko nad wybrzeżem, leży Stara Peritheia, uważana za jedną z najstarszych wsi wyspy; pierwsze wzmianki pochodzą z XIV w. Mieszkańcy osiedlili się w górach, z dala od piratów i malarii, która nękała wybrzeże. W najlepszych czasach wieś miała ok. 1200 mieszkańców, ok. 130 kamiennych domów i osiem kościołów, w tym Agios Iakovos o Persis z freskami, odnowiony w latach 2013–2014. W XX w., kiedy wybrzeże przestało być groźne,

a turystyka dała pracę nad morzem, ludzie przenieśli się niżej i wieś opustoszała. W 1996 r. uznano ją za zabytek. Dziś mieszka tu na stałe tylko kilka osób, ale działa kilka tawern, a część domów odnowiono na pokoje.

To trasa na przejażdżkę w pojedynkę, rano, gdy żona odpoczywa na plaży. Droga na szczyt jest wąska, kręta i stroma, z wieloma serpentynami; stan nawierzchni i barierki na ostatnim odcinku trzeba sprawdzić na miejscu [do sprawdzenia]. W lipcu 2023 r. lasy na północnym wschodzie wyspy płonęły, a Starą Peritheię i okoliczne wsie ewakuowano, więc przy upale i wietrze warto sprawdzić ostrzeżenia pożarowe.

Praktycznie. Z Afionas do Starej Peritheii ok. 33 km (ok. 1 h), na szczyt Pantokratora i z powrotem trzeba doliczyć ok. 1–1,5 h (szacunkowo). Z bazy Agios Georgios to ponad 1,5 h w jedną stronę. Tankować trzeba wcześniej, na wybrzeżu; w górach nie ma stacji [do sprawdzenia]. Na szczycie jest parking przy klasztorze. Ze Starej Peritheii na szczyt prowadzi też szlak pieszy (ok. 2 h tam i z powrotem według źródeł), ale w lipcowym upale to wyprawa na wczesny ranek.

Droga: Korfu: z Pyrgi przez Spartylas i Strinylas na Pantokrator, najwyższy szczyt wyspy, i w dół do Acharavi (ΕΠ18, ΕΠ19) (epicka droga motocyklowa, opis na stronie)

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Mount_Pantokrator, en.wikipedia.org/wiki/Perithia, mapping.emergency.copernicus.eu/news/wildfire...

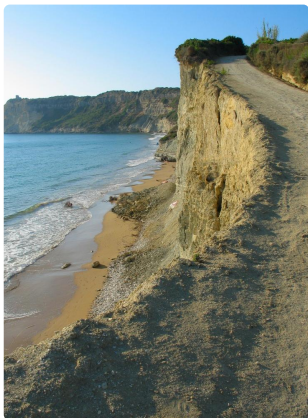
39.74806, 19.86500 ([wikidata:Q333229](https://www.wikidata.org/wiki/Q333229))

Plaże Agios Georgios Pagon i Arillas

Fot. Juggernaut, [CC BY-SA 4.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	plaża, wybrzeże, wies
Czas	dzień
Wstęp	bez opłat; leżaki płatne
Agios Georgios	ok. 2 km piaszczystej plaży w zatoce między cyplem Afionas a górą Agios Georgios
Arillas	płaska, piaszczysta plaża po północnej stronie cypla, z widokiem na Diapontię
Prinylas	wieś nad zatoką z kościołem Agios Nikolaos z XIV w.
Film	w okolicy kręcono pościg cytroenem 2CV w „Tylko dla twoich oczu” (1981)

Arillas: piaszczysta plaża pod niskim klifem, kilka minut jazdy z Afionas. Fot. Paul Lakin, [CC BY 3.0](#), [Wikimedia Commons](#)

NA MIEJSCU

- Rano Agios Georgios: najspokojniejsza woda, zanim po południu zawieje.
- Arillas na zachód słońca nad Diapontią i kolację w tawernie przy plaży.
- Krótki podjazd do wsi Prinylas i Pagi na widok na zatokę.

O MIEJSCU

Zatoka Agios Georgios Pagon (święty Jerzy „od Pagów”, wsi na zboczu nad nią) to szeroki łuk jasnego piasku, zamknięty z północy cyplem Afionas, a z południa stromymi, zalesionymi górami opadającymi do morza. Woda jest przejrzysta, a dno łagodnie opada, więc to dobre miejsce na długie pływanie. Za plażą stoi niewielka miejscowość wypoczynkowa, która powstała dopiero w drugiej połowie XX w. Na samym brzegu leżą ruiny starszej osady, zniszczonej przez osuwisko ziemi. W okolicy kręcono sceny pościgu żółtym cytroenem 2CV z Rogerem Moore'em i Carole Bouquet w filmie o Bondzie „Tylko dla twoich oczu” (1981).

Nad zatoką, na zboczach gór, stoją stare wsie Pagi i Prinylas. Prinylas ma kościół Agios Nikolaos z XIV w., a jego nazwę wywodzi się od greckich słów o „wypatrujących brzegu”, co dobrze pasuje do miejsca, z którego widać całą zatokę [etymologia do sprawdzenia]. Z Agios Georgios prowadzi też stara ścieżka dla osłów przez Makrades i Krini pod zamek Angelokastro.

Po drugiej stronie cypla Afionas leży Arillas: płaska, piaszczysta plaża z widokiem na wysepki Diapontia, spokojniejsza i bardziej rodzinna niż kurorty na północy wyspy. W miejscowości są tawerny i kilka sklepów; wieczorem słońce zachodzi za wysepkami Mathraki i Othoni. Między Arillas a sąsiednim Agios Stefanos ciągną się kolejne plaże pod niskimi gliniastymi klifami.

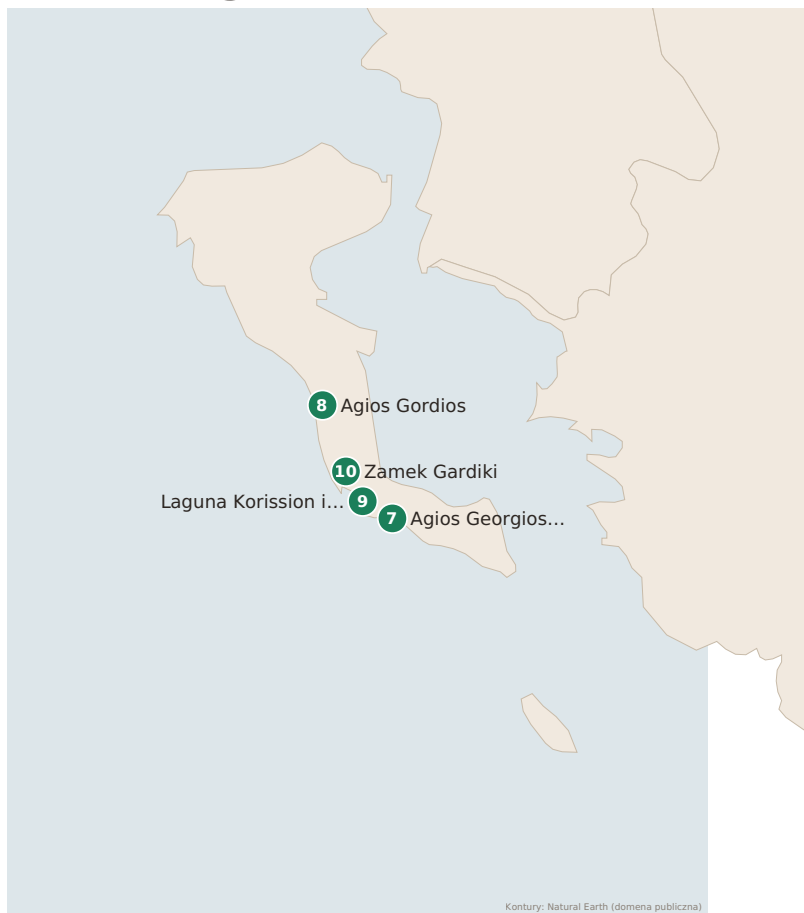
Praktycznie. Z Afionas do Agios Georgios jest ok. 3 km, do Arillas ok. 6 km (kilka minut jazdy). Przy obu plażach są parkingi, latem zappełniają się w południe. W Agios Georgios i Arillas jest najwięcej noclegów dla bazy północno-zachodniej: apartamenty i małe hotele, często kilkaset metrów od plaży. Ze stolicy dojeżdżają zielone autobusy KTEL (linie A7 i A6) [rozkład do sprawdzenia].

Droga: Korfu: Paleokastritsa – Lakones (Bella Vista) – Makrades – Krini (Angelokastro) – Pagoi – Agios Georgios Pagon (ΕΠ29) (epicka droga motocyklowa, opis na stronie)

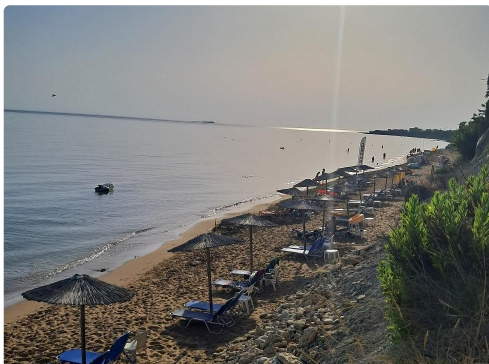
Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Pagoi, www.openstreetmap.org/way/116493965, ktelkerkyras.gr/route/a6-arillas/

39.71767, 19.67868 ([osm:way/116493965](https://osm.way/116493965))

Baza południowo-zachodnia: Agios Georgios

Agios Georgios Argyradon i wieś Argyrades

Fot. GinoOnassis, [CC0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	plaża, wieś, wybrzeże
Czas	wieczór i dni na plaży
Wstęp	bez opłat; leżaki płatne
Położenie	nad zatoką na zachodnim wybrzeżu południowego Korfu, ok. 30–32 km od miasta Korfu
Plaża	piaszczysta, płytka przy brzegu, Błękitna Flaga; na północy przechodzi w dziką plażę Issos
Gmina	wieś należy do społeczności Argyrades w gminie Korfu Południowe
Prom	port Lefkimmi (promy z Igumenicy) ok. 17 km

NA MIEJSCU

- Spacer o świcie albo o zachodzie słońca wzdłuż plaży do wydmy Issos.
- Wieś Chlomos na wzgórzu (ok. 10 min jazdy): widok na lagunę Korission i wschodnie wybrzeże.
- Lefkimmi wieczorem: tawerny nad kanałem i życie zwykłego greckiego miasteczka.

O MIEJSCU

Agios Georgios Argyradon (w odróżnieniu od Agios Georgios Pagon na północy nazywany też Agios Georgios South) to niewielka miejscowość nad długą zatoką na zachodnim brzegu południowego Korfu. Należy do wsi Argyrades, która leży w głębi lądu, na niskim grzbiecie wśród gajów oliwnych. Plaża jest piaszczysta, z płytką wodą przy brzegu, czystą na tyle, że ma Błękitną Flagę. Wzdłuż niej stoją tawerny, kilka barów, sklepy i pensjonaty, ale bez wielkich hoteli i bez nocnego życia, z którego słynie Kavos na samym południowym cyplu wyspy.

Najcenniejsze jest to, co leży obok. Na północ plaża przechodzi bez przerwy w Issos: kilka kilometrów piasku i wydmy porośniętych jałowcem, bez zabudowy, a za nimi laguna Korission, rezerwat ptaków i jeden z najdzikszych zakątków Korfu

(osobna karta). Na południe brzeg wznosi się w niskie klify z małymi zatoczkami, za którymi leżą spokojne plaże Marathias i Agia Varvara. Woda po stronie zachodniej bywa przy maestralu, letnim wietrze z północnego zachodu, falista, a rano i wieczorem zwykle jest gładka.

Wnętrze tej części wyspy to krajobraz rolniczy: gaje oliwne, winnice i małe wsie, takie jak Argyrades, Neochori czy Chlomos na wzgórzu z widokiem na oba brzegi. Kilkanaście kilometrów na wschód leży Lefkimmi, drugie co do wielkości miasteczko Korfu, przecięte kanałem z łodziami rybackimi, w którym turystów jest niewielu; w 1804 r. schronili się tu Sulioeci wypędzeni z Epiru przez Alego Paszę z Ioanniny. Z portu Lefkimmi pływają promy do Igumenicy, więc ta baza jest najbliżej promu dla motocykla.

Praktycznie. Do lotniska ok. 30 km (ok. 45 min), do miasta Korfu i nowego portu ok. 32 km (ok. 45 min), do portu Lefkimmi ok. 17 km (ok. 20 min; szacunkowo, OpenStreetMap). Noclegi to głównie apartamenty i małe pensjonaty przy plaży albo we wsiach nad nią; spokojniej i taniej bywa kawałek od morza, w Argyrades. Ze stolicy dojeżdża zielony autobus KTEL (linia B5) [rozkład do sprawdzenia]. Sklepy są w miejscowości i w Argyrades; najbliższe stacje paliw trzeba sprawdzić na mapie (główna droga Korfu–Lefkimmi) [do sprawdzenia].

Źródła: www.greeka.com/ionian/corfu/beaches/agios-geo..., www.wikidata.org/wiki/Q21555109, ktelkerkyras.gr/route/b5-agios-georgios-argyradon/
39.42711, 19.94877 ([wikidata:Q21555109](http://www.wikidata.org/wiki/Q21555109))

Agios Gordios (Ai Gordis) i skała Ortholithi

Fot. Marc Ryckaert (MJJR), [CC BY 3.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	plaża, geologia, widok, wies
Czas	pół dnia
Wstęp	bez opłat; leżaki płatne
Nazwa lokalna	Ai Gordis
Plaża	długa, piaszczysta, pod zalesionymi zboczami; zorganizowana, z tawernami
Ortholithi	pionowa skała w morzu na południowym końcu plaży, obok niej wysepka Mikro Toletto
Okolica	wsie Sinarades (muzeum folkloru) i Pentati nad klifami

NA MIEJSCU

- Kąpiel i pływanie wokół skały Ortholithi.
- Punkt widokowy na serpentynach nad zatoką przy zjeździe z Sinarades.
- Wieś Sinarades z muzeum folkloru, kawa na placu.

O MIEJSCU

Agios Gordios, przez miejscowych nazywany Ai Gordis, to szeroka zatoka na zachodnim wybrzeżu środkowego Korfu, w miejscu, gdzie zielone góry schodzą do morza najbardziej stromo. Plaża jest długa i piaszczysta, za nią rosną gaje oliwne i cyprysy, a z obu stron zamykają ją wysokie, porośnięte makią zbocza. Do zatoki zjeżdża się serpentynami z wioski Sinarades albo z Kato Garounas, a widok z góry na łuk plaży to jeden z ładniejszych na wyspie.

Znakiem rozpoznawczym miejsca jest Ortholithi, dosłownie „prosty kamień”: wysoka, pionowa skała stojąca w morzu przy południowym krańcu zatoki, z mniejszą wysepką Mikro Toletto obok. Można do niej podpłynąć albo wybrać się łódką i popływać w przejrzystej wodzie wokół skał. Dalej na południe brzeg przechodzi w klify pod wsią Pentati, z małymi kamienistymi zatoczkami, jak Fieroula.

Agios Gordios jest bardziej turystyczny niż obie bazy, z hotelami i barami przy plaży, ale wciąż bez wielkich kurortów. Na wycieczkę z bazy południowej warto połączyć go z wizytą w Sinarades: tradycyjnej wsi z muzeum folkloru środkowego Korfu, w którym pokazano dawny dom wiejski, stroje i narzędzia [godziny do sprawdzenia].

Praktycznie. Z Agios Georgios ok. 22 km (ok. 35 min), z bazy Afionas ok. 45 km (ok. 1 h; szacunkowo). Zjazd do zatoki to strome serpentyny; przy plaży jest kilka parkingów, latem zatłoczonych w południe. Plaża jest zorganizowana, więc to dobre miejsce na dzień z leżakiem i tawerną pod ręką, gdy na dzikich plażach południa wieje.

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Agios_Gordios, visit.corfu.gr/beaches/agios-gordios/, mykerkyra.com/en/agios-gordios/

39.54700, 19.85300 ([wikidata:Q21554987](https://www.wikidata.org/wiki/Q21554987))

Laguna Korission i wydmy Issos

Fot. Ondřej Žváček, [CC BY 2.5](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	przyroda, plaża, prehistoria
Czas	dzień na plaży albo 2 h spaceru
Wstęp	bez opłat; obszar chroniony – nie wjeżdżać na wydmy
Powierzchnia	ok. 427 ha; laguna oddzielona od morza mierzeją z plażą Chalikounas
Wiek	wydmy odcięły zatokę od morza ok. 140–250 tys. lat temu
Ochrona	Natura 2000; ponad 126 gatunków ptaków, m.in. czaple i flamingi
Endemit	babka korfijska (Corfu dwarf goby), mała ryba żyjąca tylko tutaj
Wydmy	ponad 15 m wysokości, las jałowca fenickiego

Laguna Korission wiosną: płytka woda, trzciny i góry środkowego Korfu w tle. Fot. Xopolino, [CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons](#)

NA MIEJSCU

- Spacer z Agios Georgios po plaży Issos wzdłuż wydm (ścieżkami, bez wchodzenia na roślinność).
- Kąpiel na Chalikounas przy kanale łączącym lagunę z morzem.
- Wieczorem widok na lagunę ze wsi Chlomos albo z murów zamku Gardiki (osobna karta).

O MIEJSCU

Laguna Korission to największa laguna Korfu: ok. 427 ha płytkiej, słonawej wody między górami środkowej części wyspy a morzem. Powstała, kiedy piaszczyste wydmy odcięły dawną zatokę od morza, według badań 140–250 tys. lat temu. Od morza oddziela ją wąska mierzeja, po której zachodniej stronie ciągnie się kilka kilometrów dzikiej plaży: na północy Chalikounas, na południu Issos, która płynnie przechodzi w plażę Agios Georgios. Lagunę z morzem łączy jeden kanał przecinający plażę Chalikounas.

To obszar Natura 2000 i jedno z najcenniejszych przyrodniczo miejsc wyspy. Na wydmach, miejscami wyższych niż 15 m, rośnie rzadki las jałowca fenickiego, który miejscowi nazywają cedrem, a wiosną kwitnie tu 14 gatunków storczyków i białe lilie wodne. Zanotowano ponad 126 gatunków ptaków, od kormoranów i czapli po flamingi, które zatrzymują się tu w czasie przelotów. W lagunie i źródłach wokół żyje babka korfijska, mała ryba niewystępująca nigdzie indziej na świecie, a w zaroślach żółwie lądowe i błotne.

Lagunę znali też pierwsi mieszkańcy wyspy. W jej okolicy archeolodzy znaleźli fragment żuchwy hipopotama i obrobiony kamień, dowód, że ludzie bywali nad nią już w paleolicie. Dziś laguna jest pusta i cicha: na brzegu stoi kilka łodzi

rybackich, a nad wodą o zachodzie słońca przelatują ptaki. Plaża Issos z wydmmami jest najpiękniejsza wcześniej rano, kiedy piasek nosi tylko ślady ptaków. Przy wietrze z północnego zachodu fale robią się wysokie, a na Issos pojawiają się windsurferzy i kitesurferzy.

Praktycznie. Plaża Issos zaczyna się ok. 1–2 km od Agios Georgios; na Chalikounas prowadzi droga przez wieś o tej samej nazwie (ok. 15 min, szacunkowo). Przy plażach są proste parkingi, a na Issos jeden bar przy drodze. Na wydmach i w lesie jałowca obowiązuje ochrona przyrody, a ogień jest zabroniony. Cienia brak, więc parasol i dużo wody trzeba mieć ze sobą. Przy lagunie wieczorem bywają komary [do sprawdzenia].

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Korission_Lagoon, www.openstreetmap.org/way/61919218,
www.openstreetmap.org/way/385774236
39.44528, 19.90806 ([wikidata:Q14213239](https://www.wikidata.org/wiki/Q14213239))

Zamek Gardiki

Fot. Marc Ryckaert (MJJR), [CC BY 3.0, Wikimedia Commons](#)

Typ	zamek, prehistoria
Czas	30 min – 1 h
Wstęp	bez opłat, teren otwarty [do sprawdzenia]
Budowa	XIII w., przypisywany despotom Epiru, Michałowi I lub Michałowi II
Plan	ośmiokątne mury z ośmioma kwadratowymi wieżami
Grava Gardikiou	schronisko skalne z górnego paleolitu (ok. 20 tys. lat temu), znaleziska w Muzeum Archeologicznym w Korfu
Rola	z Angelokastro i Kassiopi tworzył trójkąt obrony wyspy

NA MIEJSCU

- Obejście murów i wież; z wzgórza widok na lagunę Korission.
- Wieś Agios Matthaïos nad zamkiem, na stokach góry o tej samej nazwie.
- Połączenie z plażą Chalikounas po drugiej stronie laguny.

RYS HISTORYCZNY

Gardiki to jedyny zachowany średniowieczny zamek na południu Korfu: osiem kwadratowych wież połączonych murem w kształcie nieregularnego ośmiokąta, na niskim wzgórzu wśród gajów oliwnych, tuż na północ od laguny Korission. Wieże stoją do pełnej wysokości, z ozdobnymi pasami cegieł w kamiennym murze, a nad jedną z nich widać resztki kaplicy ze śladami fresków ze świętymi. Brama wejściowa jest zachowana, wewnątrz to dziś zarośnięty dziedziniec z ruinami.

Zamek zbudowano w XIII w., najpewniej za despotów Epiru, Michała I albo jego syna Michała II Komnenów Dukasów, którzy po upadku Konstantynopola w 1204 r. i zajęciu wyspy w 1214 r. zarządzili Korfu. Pierwszy historyk wyspy, korfiocki szlachcic Andrea Marmora, pisał w 1672 r., że despotci „ozdobili miasto

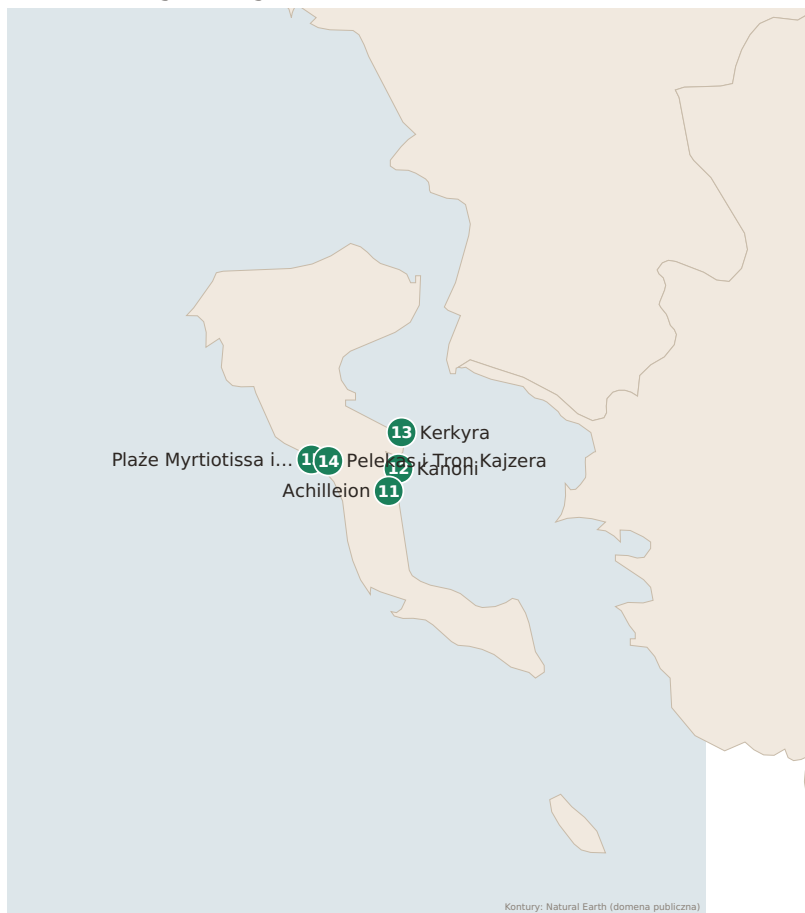
najszlachetniejszymi budowlami” i wznieśli umocnienia także w Gardiki i Angelokastro. Razem z Kassiopi na północnym wschodzie i Angelokastro na północnym zachodzie Gardiki tworzył trójkąt obrony wyspy sprzed czasów weneckich; pilnował południowych równin i pól. W murach użyto kamieni z jakiejś starożytnej budowli, prawdopodobnie fontanny.

Wzgórze jest jednak dużo starsze od zamku. W schronisku skalnym Grava Gardikiou, w latach 60. XX w. badanym przez archeologa Augustusa Sordinasa, znaleziono kamienne narzędzia i kości zwierząt z górnego paleolitu, sprzed ok. 20 tys. lat, kiedy przy niższym poziomie morza Korfu było połączone z lądem Epiru. To jeden z najstarszych znanych śladów człowieka na Korfu; znaleziska są w Muzeum Archeologicznym w Korfu.

Praktycznie. Z Agios Georgios ok. 12 km (ok. 20 min, szacunkowo), boczną drogą przez gaje oliwne. Teren jest niestrzeżony i niezadaszony; w lipcu najlepiej rano albo pod wieczór. Mury są zniszczone, więc nie wchodzić na nie [do sprawdzenia, czy teren nie jest ogrodzony z powodu prac konserwatorskich].

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Gardiki_Castle,_Corfu, www.aegeussociety.org/en/new_book/prehistoric...
39.47678, 19.88508 ([wikidata:Q12018070](https://www.wikidata.org/wiki/Q12018070))

Z obu baz: miasto Korfu i środek wyspy

Achilleion (pałac cesarzowej Elżbiety)

Fot. Marc Ryckaert (MJJR), [CC BY 3.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	pałac, ogród, widok
Czas	1–1,5 h
Wstęp	biletowany; wnętrza pałacu zamknięte z powodu remontu od 2021 r., otwarte ogrody (stan na 2026-10) [godziny i cena do sprawdzenia]
Budowa	ok. 1890–1891 dla cesarzowej Elżbiety (Sisi), projekt Raffaele Caritto
Właściciele	od 1907 r. cesarz Wilhelm II; po I wojnie światowej państwo greckie
Rzeźby	„Umierający Achilles” Ernsta Hertera (1884) i brązowy Achilles Johannesesa Götza
Położenie	wzgórze nad wsią Gastouri, ok. 10 km na południe od miasta Korfu

RYS HISTORYCZNY

Achilleion to biały pałac na zielonym wzgórzu nad wsią Gastouri, zbudowany dla cesarzowej Austrii Elżbiety, znanej jako Sisi. Po samobójstwie jej jedyne go syna, następcy tronu Rudolfa, w Mayerlingu (1889) cesarzowa szukała miejsca ucieczki od dworu i wspomnień. Korfu znała i kochała od lat, uczyła się greckiego i czytała Homera, więc kupiła willę miejscowego filozofa Petrosa Vrailasa-Armenisa i kazała włoskiemu architektowi Raffaele Caritto zbudować na jej miejscu pałac w stylu pompejańskim. Miał przypominać pałac Feaków z „Odysei”, a patronem domu został jej ulubiony bohater, Achilles. Pisała, że chce pałacu „godnego Achillesa, który gardził wszystkimi śmiertelnikami i nie bał się nawet bogów”.

W ogrodzie stoi najsłynniejsza rzeźba posiadłości: „Umierający Achilles” niemieckiego rzeźbiarza Ernsta Hertera (1884), bohater wyciągający strzałę z pięty. Cesarzowa bywała tu do 1896 r., potem straciła zainteresowanie pałacem. W 1898 r. zginęła w Genewie z ręki włoskiego anarchisty Luigiego Lucheniego. W 1907 r. Achilleion kupił cesarz Niemiec Wilhelm II i przez kilka lat spędzał tu każdą wiosnę, zwykle w okresie Wielkanocy. Postawił własny, ogromny posąg Achillesa w zbroi hoplity, dzieło Johanna Götza, z napisem „Największemu z Greków – największy z Niemców”, który usunięto po II wojnie światowej. Kazał też usunąć z ogrodu pomnik Heinricha Heinego, ulubionego poety Elżbiety.

W czasie I wojny światowej pałac był szpitalem wojsk francuskich i serbskich, a na mocy traktatu wersalskiego przeszedł na własność Grecji. Mieścił potem sierociniec dla ormiańskich dzieci, w czasie II wojny światowej kwaterę okupantów, a od lat 60. kasyno i muzeum. W „Tylko dla twoich oczu” (1981) w pałacowych salach grano sceny kasyna z Jamesem Bondem [do sprawdzenia]. Dziś pałac należy do państwa; od 2021 r. trwa długi remont wnętrza, a w 2026 r. ogłoszono nowy przetarg na jego dokończenie.

NA MIEJSCU

- „Umierający Achilles” Hertera i taras z widokiem na miasto Korfu, Kanoni i góry Epiru.
- Ogród z posągami Muz i greckich filozofów oraz brązowy Achilles Wilhelma II.
- Wieś Gastouri pod pałacem, z kawiarniami i ciszą po wyjeździe autokarów.

Praktycznie. Z bazy Agios Georgios ok. 25 km (ok. 40 min), z bazy Afionas ok. 42 km (ok. 1 h, szacunkowo). Parking przy wejściu, dla motocykla zwykle znajdzie się miejsce. Najlepiej przyjechać rano, przed autokarami z hoteli i statków wycieczkowych. Przed wyjazdem trzeba sprawdzić, czy wnętrza są już otwarte, oraz godziny i ceny (oficjalna strona: achillion-corfu.gr).

Źródła: [en.wikipedia.org/wiki/Achilleion_\(Corfu\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Achilleion_(Corfu)), www.enimerosi.com/news/109761/achilleion-pala..., greece-moments.com/en/achilleion-corfu/
39.56244, 19.90425 ([wikidata:Q56240051](https://www.wikidata.org/wiki/Q56240051))

Kanoni: klasztor Vlacherna i Pontikonisi (Mysia Wyspa)

Fot. Marc Ryckaert, [CC BY 3.0, Wikimedia Commons](#)

Typ	klasztor, widok, mit
Czas	1 h
Wstęp	bez opłat (klasztor Vlacherna); na Pontikonisi łódka z grobli [cena do sprawdzenia]
Vlacherna	klasztor Matki Bożej z XVII w. na wysepce połączonej z lądem groblą
Pontikonisi	kaplica Chrystusa Pantokratora z XI-XII w.
Legenda	skamieniały okręt Feaków z „Odysei”
Obok	pas startowy lotniska, samoloty nisko nad wodą

Odparł mu na to Kronion gromadzący chmury:
 »Kochanku! myśl ta dobra zda się mnie samemu:
 Z miasta patrzeć tam będą ku wracającemu
 Z Itaki okrętowi... Ty go zamień w skałę
 Kształtu nawy, czem sprawisz zdziwienie niemałe;
 A w końcu gród im opasz stromych gór łańcuchem.«
 Na te słowa Pozejdon ziemioburca, duchem
 Biegł do Scheryi feackiej, i tam zaczajony
 Czekał, aż ku brzegowi wiosłami pędzony
 Okręt się zbliżył — wtedy Pozejdon wyskoczył
 Palnął weń pięścią z góry, na dno morskie wtłoczył
 Już w skałę obrócony... a sam pognął dalej...

— Homer, „Odyseja” XIII 153–164 · [przeł. Lucjan Siemieński \(1873\)](#)

RYS HISTORYCZNY

Na końcu półwyspu Kanoni, kilka kilometrów na południe od Starego Miasta, jest widok, który od stu lat zdobi pocztówki z Korfu. W dole, na płyciźnie przy wejściu do laguny Chalikiopoulou, stoi biały klasztor Matki Bożej Vlacherny z czerwonym dachem i dzwonnica, połączony z lądem wąską groblą. Klasztor pochodzi z XVII w., a jego nazwa nawiązuje do dzielnicy Blachernai w Konstantynopolu, gdzie stał słynny cesarski kościół Matki Bożej. Za nim, kilkaset metrów od brzegu, z wody wyrasta Pontikonisi, czyli Mysia Wyspa: skała porośnięta cyprysami, z małą bizantyjską kaplicą Chrystusa Pantokratora z XI-XII w.

Miejscowa tradycja mówi, że Pontikonisi to okręt Feaków, który odwiózł Odyseusza na Itakę. Posejdon, rozgniewany, że Feakowie pomagają jego wrogowi, zamienił statek w skałę na oczach mieszkańców, gdy wpływał do portu (Homer, „Odyseja”, XIII). Starożytni utożsamiali Korfu z homerycką Scherią, krainą króla Alkinoosa, a skał „podobnych do okrętu” szuka się na wyspie w kilku miejscach; ta jest najsłynniejsza. Mówi się też, że kształt wysepki natchnął szwajcarskiego malarza Arnolda Böcklina do „Wyspy umarłych” [hipoteza].

Z Pontikonisi wiąże się rodzina Durrellów, która mieszkała na Korfu w latach 1935–1939. Dzieci pływały tu z brzegu, a po śmierci Geralda Durrella (1995) i jego siostry Margaret część ich prochów rozsypano na wysepce. Dziś do kaplicy dowożą łódki z grobli pod klasztorem. Tuż obok, po drugiej stronie laguny, kończy się pas startowy lotniska: samoloty przelatują nisko nad wodą, a taras widokowy w Kanoni to ulubione miejsce fotografów lotniczych.

NA MIEJSCU

- Taras widokowy na końcu półwyspu: klasyczny widok na klasztor i wyspę.
- Spacer groblą do klasztoru Vlacherna (skromny strój: zakryte ramiona i kolana).
- Łódka na Pontikonisi do kaplicy Pantokratora.
- Wieczorem przyloty samolotów nad laguną.

Praktycznie. Kanoni leży ok. 4 km od Starego Miasta i ok. 3 km od lotniska, więc łatwo połączyć je z odbiorem albo odwiezieniem żony. Z obu baz ok. 35–40 km (ok. 50 min – 1 h, szacunkowo). Pod tarasem jest niewielki parking; latem w południe tłoczny, rano i wieczorem spokojniejszy [do sprawdzenia].

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Pontikonisi, visit.corfu.gr/sights/vlacherna-monastery/, polysemi.di.ionio.gr/index.php/2019/11/17/pon...
39.58631, 19.91769 ([wikidata:Q7228287](https://www.wikidata.org/wiki/Q7228287))

Kerkyra (miasto Korfu): Stare Miasto i twierdze

Fot. Martin Falbisoner, [CC BY-SA 4.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	miasto, twierdza, unesco
Czas	pół dnia (najlepiej rano albo wieczorem)
Wstęp	Stare Miasto bez opłat; Stara Twierdza biletowana, latem codziennie [cena i godziny do sprawdzenia]
UNESCO	Stare Miasto Korfu, wpis w 2007 r.
Stara Twierdza	na cyplu odciętym fosą Contrafossa; obroniła się w oblężeniach 1537, 1571 i 1716 r.
Nowa Twierdza	weneckie umocnienia z lat ok. 1576–1645
Patron	św. Spirydon; procesje z relikwiami cztery razy w roku
Wydarzenia	Wielka Sobota – zrzucanie glinianych dzbanów z balkonów (botides); 11 sierpnia – procesja św. Spirydona

RYS HISTORYCZNY

Miasto Korfu, po grecku Kerkyra, to jedno z niewielu greckich miast, których nigdy nie zdobyli Turcy. Przez ponad czterysta lat (1386–1797) wyspa należała do Wenecji, a stolica była jej główną twierdzą u wejścia na Adriatyk. Ciasne uliczki zwane kantounia, wysokie kamienice z zielonymi okiennicami, place z cysternami i dzwonnice o włoskich kształtach przypominają raczej Wenecję niż Grecję. W 2007 r. Stare Miasto wpisano na Listę światowego dziedzictwa UNESCO jako przykład obwarowanego miasta portowego. Ekspertci UNESCO zwrócili uwagę, że

zabudowa jest w większości późniejsza, z czasów brytyjskich, a część kwartałów zniszczyły niemieckie bombardowania w 1943 r. Wartością jest układ miasta i jego weneckie fortyfikacje.

Stara Twierdza (Palaio Frourio) zajmuje skalisty cypel o dwóch szczytach, od których, według popularnego wyjaśnienia, wzięła się zachodnia nazwa wyspy: bizantyjskie Koryfo, „szczyty”. Weneccjanie odcięli cypel od miasta wykopaniem przez przesmyk kanałem morskim Contrafossa i zamienili go w sztuczną wyspę. Twierdza wytrzymała trzy wielkie oblężenia tureckie. W 1537 r. flota Hajraddina Barbarossy spustoszyła wyspę, a ludność, której nie wpuszczono za mury, w dużej części zginęła albo trafiła w niewolę. W 1716 r. obroną dowodził niemiecki hrabia Johann Matthias von der Schulenburg; po siedmiu tygodniach Turcy odpłynęli 19 sierpnia. Na pamiątkę tego zwycięstwa Wenecja postawiła Schulenburgowi pomnik, który do dziś stoi przy wejściu do twierdzy. Dwa lata później, w 1718 r., piorun trafił w prochownię i wybuch zniszczył większość zabudowań cytadeli.

Po Weneccjanach przyszli Francuzi, potem Rosjanie z Turkami, znowu Francuzi i od 1814 r. Brytyjczycy. Francuzi zbudowali arkady Liston na wzór paryskiej Rue de Rivoli, a Brytyjczycy pałac św. Michała i św. Jerzego nad placem Spianada; po nich zostało też krykietowe boisko na tym placu, jedyne takie miejsce w Grecji, gdzie krykiet jest naprawdę popularny. Wyspę przyłączono do Grecji w 1864 r. Z Korfu pochodził Joannis Kapodistrias (1776–1831), pierwszy przywódca niepodległej Grecji; jego imię nosi lotnisko.

Duchowym sercem miasta jest kościół św. Spirydona z relikwiami patrona wyspy, biskupa z Cypru z IV w. Według tradycji święty dwa razy uratował Korfu przed zarazą, a w 1716 r. przed Turkami. Cztery razy w roku (Niedziela Palmowa, Wielka Sobota, 11 sierpnia i pierwsza niedziela listopada) relikwie obnosi się w procesji z orkiestrami dętymi, z których Korfu słynie. W Wielką Sobotę przed południem mieszkańcy zrzucają z balkonów gliniane dzbany pełne wody (botides), a huk tłuczonej gliny ma przegonić zło.

NA MIEJSCU

- Spianada i arkady Liston: kawa w cieniu, a obok boisko do krykieta.
- Stara Twierdza: z wieży na wyższym szczycie widać całe miasto, zatokę i góry Albanii.

- Spacer kantounią od kościoła św. Spirydona do Nowej Twierdzy i targu pod jej murami.
- Kanoni z klasztorem Vlacherna i Pontikonisi, 4 km na południe (osobna karta).

Praktycznie. Z obu baz jest ok. 35 km (ok. 1 h, szacunkowo). Do Starego Miasta nie wjeżdża się, a w lipcu parkingi przy porcie i placu Spianada są pełne; motocykl łatwiej zostawić przy Spianadzie albo nad zatoką Garitsa, w miejscu dozwolonym dla jednośladów [do sprawdzenia]. W lipcu najlepiej przyjechać rano, a gorące popołudnie spędzić w twierdzy w cieniu albo wrócić na plażę. Bilet do Starej Twierdzy kupuje się przy wejściu; ceny i godziny otwarcia na lato trzeba sprawdzić przed wyjazdem.

Źródła: whc.unesco.org/en/list/978/, [en.wikipedia.org/wiki/Corfu_\(city\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Corfu_(city)), en.wikipedia.org/wiki/Old_Fortress,_Corfu, en.wikipedia.org/wiki/Spyridon
 39.62466, 19.92193 ([wikidata:Q38283757](https://www.wikidata.org/wiki/Q38283757))

Pelekas i Tron Kajzera (Kaiser's Throne)

Fot. Kritzolina, [CC BY-SA 4.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	wies, widok
Czas	1 h, najlepiej o zachodzie słońca
Wstęp	bez opłat
Położenie	wieś na wzgórzu w środkowej części wyspy, ok. 13 km na zachód od miasta Korfu
Punkt widokowy	skała nad wsią, z widokiem na oba brzegi wyspy
Nazwa	od cesarza Wilhelma II, który przyjeżdżał tu z Achilleionu oglądać zachody słońca

RYS HISTORYCZNY

Pelekas to wieś na grzbiecie wzgórza w samym środku Korfu, w miejscu, gdzie wyspa jest najwęższa. Z jej najwyższego punktu, skały nad domami, widać jednocześnie zachodnie wybrzeże z zatokami Glyfady i Myrtiotissy oraz wschodnie, z miastem Korfu, Kanoni i górami Epiru za cieśniną. Na zachodzie słońce chowa się w otwartym morzu, a w pogodne wieczory na tarasie zbiera się pół wsi i turyści z okolicznych plaż.

Punkt widokowy nazywa się Tronem Kajzera. Niemiecki cesarz Wilhelm II, który od 1907 r. był właścicielem Achilleionu, spędzał na Korfu wiosenne tygodnie aż do wybuchu I wojny światowej, a jego ulubioną wycieczką była przejażdżka do Pelekas na zachód słońca. Miejscowi opowiadają, że kazał tu przygotować dla siebie miejsce do siedzenia na skale; dziś stoi tam niewielka platforma widokowa, a nazwa przetrwała już ponad sto lat.

Sama wieś jest mała, z kościołem, kilkoma tawernami i kolorowymi kamienicami przy krętej głównej ulicy. W latach 70. XX w. wieś i plaże pod nią upodobał sobie młodzi podróżni z plecakami [do sprawdzenia];

dziś Pelekas jest spokojniejsze, ale wciąż ma swobodną atmosferę. Z obu baz to dobry cel na wieczór: najpierw kąpiel na Glyfadle albo Myrtiotissie, potem zachód słońca z tronu i kolacja we wsi.

Pelekas: kolorowe kamienice przy głównej ulicy wsi. Fot. Marc Ryckaert (MJJR), [CC BY 3.0, Wikimedia Commons](#)

NA MIEJSCE

- Tron Kajzera: krótki podjazd albo spacer z centrum wsi na szczyt wzgórza.
- Kolacja w tawernie we wsi po zachodzie słońca.
- Plaże pod wsią: Glyfada, Myrtiotissa, Kontogialos (osobna karta).

Praktycznie. Z obu baz ok. 31–36 km (ok. 45 min – 1 h, szacunkowo). Do punktu widokowego prowadzi wąska, stroma droga z centrum wsi; motocykl zostawia się przy hotelu albo na niewielkim placu pod szczytem [do sprawdzenia]. Wieczorny powrót do bazy w ciemności: drogi na Korfu są wąskie i kręte, bez poboczy.

Źródła: en.wikipedia.org/wiki/Pelekas, www.pelekas.com/culture-history.html, mykerkyra.com/en/kaisersobservatory/

39.59444, 19.82139 ([wikidata:Q72873556](https://www.wikidata.org/wiki/Q72873556))

Plaże Myrtiotissa i Glyfada

Fot. maczopikczu, [CC BY 3.0](#), [Wikimedia Commons](#)

Typ	plaża, klasztor, wybrzeże
Czas	pół dnia
Wstęp	bez opłat; leżaki na Glyfadzie płatne
Myrtiotissa	piaszczysta zatoka pod klifem, bez zabudowy, z klasztorem Matki Bożej Myrtiotissy (ok. XVI w.) nad plażą
Glyfada	ok. 1 km złotego piasku, ratownicy, bary i leżaki
Naturyzm	część Myrtiotissy tradycyjnie należy do naturystów

Glyfada z lotu ptaka: długa, łagodna plaża pod zalesionym zboczem. Fot. "dronepicr", [CC BY 2.0](#), [Wikimedia Commons](#)

NA MIEJSCU

- Myrtiotissa rano, zanim zrobi się tłoczno; potem kawa w barze na końcu drogi.
- Klasztor nad plażą: krótka wizyta, skromny strój.
- Glyfada na leniwe popołudnie z leżakiem i parasolem.
- Wieczorem zachód słońca z Tronu Kajzera w Pelekas (osobna karta).

O MIEJSCU

Pod wsią Pelekas zachodnie wybrzeże Korfu opada stromymi, zalesionymi zboczami do morza, a między skalnymi cyplami leżą piaszczyste zatoki. Dwie są szczególnie ładne i zupełnie różne. Glyfada to długa plaża złotego piasku, z łagodnym zejściem do wody, barami, leżakami i ratownikami: wygodna na cały dzień, ale latem pełna ludzi. Kilka kilometrów na północ leży Myrtiotissa, mała zatoka bez hoteli, do której prowadzi tylko stroma droga w dół zbocza. Za plecami ma klif porośnięty oliwkami i makią, przed sobą otwarte morze i duże skały w wodzie.

Nazwa pochodzi od klasztoru Matki Bożej Myrtiotissy (Myrtidiotissy), który stoi na zboczu nad plażą wśród ogrodów i oliwek. Klasztor datuje się mniej więcej na XVI w.; tradycja wskazuje jako fundatora hieromnicha Daniela Kangelarisa, a po zniszczeniach odbudowywano go aż do 1937 r. Imię Matki Bożej „od mirtu” wiąże się z legendą, znaną z kilku greckich sanktuariów, o ikonie odnalezionej przez pasterza w krzaku mirtu [do sprawdzenia dla Korfu]. Wnętrze kościoła zdobią ikony w stylu szkoły jońskiej.

Myrtiotissa od dziesięcioleci przyciąga ludzi, którzy szukają spokoju; część plaży tradycyjnie należy do naturystów. Lawrence Durrell, który mieszkał na Korfu w latach 30., zachwycał się nią w książce o wyspie. Woda jest tu czysta, ale przy wietrze z zachodu fale bywają wysokie, a dno szybko opada.

Praktycznie. Z obu baz ok. 35–37 km (ok. 45 min – 1 h, szacunkowo). Na Glyfadę prowadzi asfaltowa droga z dużym parkingiem. Droga w dół do Myrtiotissy jest wąska i bardzo stroma; latem samochody zostawia się zwykle na górze, a motocyklem zjazd jest możliwy, ale wymaga ostrożności przy powrocie pod górę [do sprawdzenia przed wyjazdem]. Na Myrtiotissie jest niewiele cienia, więc parasol w kufrze się przyda.

Źródła: imcorfu.gr/ekklisies-mones/yper-theotokos-myr..., www.allovergreece.com/Beaches/Descr/62/700/el, www.openstreetmap.org/way/152116918
39.59593, 19.79801 ([wikidata:Q25162436](https://www.wikidata.org/wiki/Q25162436))

Język w podróży

Na Korfu mówi się po grecku. W miejscowościach turystycznych, tawernach i wypożyczalniach wystarczy angielski. W górskich wsiach, warsztatach i na stacjach paliw kilka zwrotów po grecku bardzo pomaga, a „kaliméra” i „efcharistó” zawsze wywołują uśmiech.

Jak czytać wymowę

Wymowa jest zapisana po polsku, w przybliżeniu. Wielkie litery oznaczają akcent, który w greckiej pisowni zaznacza znak nad samogłoską (ά, έ, ή...).

- **th** – jak angielskie th w think (θ)
- **dh** – jak angielskie th w this (δ)
- **gh** – miękkie, gardłowe g, coś między g a h (γ przed a, o, u)
- **j** – jak polskie j (γ przed e, i)
- **ch** – jak polskie ch (χ)
- **w** – jak polskie w (β)

Kolumna „Transliteracja” podaje zapis łacinką, jaki widać na drogowskazach.

Na drodze

Sytuacja	Zwrot	Transliteracja	Wymowa
Powitanie	Καλημέρα. / Γεια σας.	Kaliméra. / Ya sas.	kaliMEra / JA sas
Podziękowanie	Ευχαριστώ.	Efcharistó.	efcharisTO
Stacja	Πού είναι το πιο κοντινό βενζινάδικο;	Πού είναι το πιο κοντινό venzinádiko?	pu INe to pjo kondiNO wenzinAdhiko
Tankowanie	Γεμάτο αμόλυβδη, παρακαλώ.	Gemáto amólyvdi, parakaló.	jeMAto aMoliwdhi, parakaLO
Warsztat	Ψάχνω συνεργείο για μηχανές.	Psáchno synergeío gia michanés.	PSAchno inerjIo ja michaNES
Przebita opona	Έχω σκασμένο λάστιχο.	Écho skasméno lásticho.	Echo skazMEno LAsticho
Nowa opona	Χρειάζομαι καινούργιο λάστιχο.	Chreiázomai kainoúrgio lásticho.	chriAzome keNURjo LAsticho

Sytuacja	Zwrot	Transliteracja	Wymowa
Nocleg	Έχετε ελεύθερο δωμάτιο για απόψε;	Échete eléfhthero domátio gia apópse?	Echete eLEfhthero dhoMATio ja aPOpse
Parking	Πού μπορώ να παρκάρω τη μηχανή;	Πού boró na parkáro ti michaní?	pu boRO na parkARo ti michaNI
Garaż	Υπάρχει γκαράζ για τη μηχανή;	Υπάρχει garáz gia ti michaní?	iPARchi gaRAZ ja ti michaNI
Policja	η αστυνομία / η τροχαία (drogówka)	i astynomía / i trochaía	i astinoMla / i troCHEa
Wypadek	Είχα ατύχημα.	Eícha atýchima.	ICha aTlIchima
Pomoc drogowa	Χρειάζομαι οδική βοήθεια.	Chreíázomai odikí voítheia.	chriAzome odhiKI wolthia
Droga otwarta?	Είναι ανοιχτός ο δρόμος;	Eínai ανοichtós o drómos?	INe anichTOS o DHROmos
Pogoda w górach	Τι καιρό θα κάνει στο βουνό;	Ti kairó tha kánei sto vounó?	ti keRO tha KAni sto wuNO
Pożar w okolicy?	Υπάρχει φωτιά στην περιοχή;	Υπάρχει fotiá stin periochí?	iPARchi foTJA stin perioCHI
Prom	Από πού φεύγει το φέρι για την Ηγουμενίτσα;	Από πού févgei to féri gia tin Igoumenítsa?	aPO pu FEWji to FERi ja tin igumeNIca
Bilet na prom	Ένα εισιτήριο για μία μηχανή και έναν επιβάτη.	Ένα eisitírio gia mía michaní kai énan epiváti.	Ena isiTIrio ja Mla michaNI ke Enan epiWAti

Na stacjach paliwo bezołowiowe to **αμόλυβδη** (amólyvdi), a olej napędowy **πετρέλαιο** (petrélaio, peTRElejo). Uwaga: **ναι** (ne) znaczy „tak”, a „nie” to **όχι** (Ochi).

Na plaży i przy stole

Sytuacja	Zwrot	Transliteracja	Wymowa
Dobry wieczór	Καλησπέρα.	Kalispéra.	kaliSPEra
Gdzie jest plaża?	Πού είναι η παραλία;	Πού éinai i paralía?	pu INe i paraLla

Sytuacja	Zwrot	Transliteracja	Wymowa
Leżaki i parasol	Δύο ξαπλώστρες και μία ομπρέλα, παρακαλώ.	Dýo xaplóstres kai mía ompréla, parakaló.	Dlo ksaPLOstres ke Mla ombREla, parakaLO
Stolik dla dwojga	Ένα τραπέζι για δύο, παρακαλώ.	Éna trapézi gia dýo, parakaló.	Ena traPEzi ja Dlo, parakaLO
Woda	Ένα μπουκάλι νερό, παρακαλώ.	Éna boukáli neró, parakaló.	Ena buKAli neRO, parakaLO
Ile kosztuje?	Πόσο κάνει;	Póso káneí?	POso KAni
Rachunek	Τον λογαριασμό, παρακαλώ.	Ton logariasmó, parakaló.	ton logharjazMO, parakaLO
Smaczного!	Καλή όρεξη!	Kalí órexí!	kaLI Oreksi
Na zdrowie! (toast)	Στην υγείά μας!	Stin ygeiá mas!	stin iJA mas
Lotnisko	το αεροδρόμιο	to aerodrómio	to aerodhROMio
Przystanek autobusowy	η στάση του λεωφορείου	i stási tou leoforeíou	i STAsi tu leoforlu

Na Korfu przetrwało sporo słów z weneckiego włoskiego, a uliczki Starego Miasta mieszkańcy nazywają kantoúnia. Nazwa miasta i wyspy po grecku to **Κέρκυρα** (Kérkyra, KERkira); „Corfu” to nazwa zachodnia.

Przed wyjazdem

Zwroty najlepiej zapamiętać, mówiąc je na głos, a nie tylko czytając. Grecki ma kilka dźwięków, których nie ma w polskim (θ, δ, γ), więc warto je przećwiczyć z nagraniami albo z osobą mówiącą po grecku. Na razie nie ma tu rekomendacji serwisu do ćwiczeń: linguatrainer.eu nie potwierdza greckiego wśród swoich języków (stan na 2026-10-21), więc sprawdzimy to ponownie przed wyjazdem.

Źródła i licencje

- Opisy miejsc i regionów, plan i notatki: Piotr Goliasz, licencja CC BY 4.0 (<https://gitlab.com/p.goliasz/moto>).
- Współrzędne: Wikidata (CC0) i OpenStreetMap (© OpenStreetMap contributors, ODbL).
- Mapy: kontury Natural Earth (domena publiczna); linie trasy to schemat, nie przebieg dróg. Piktogramy: własne.
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)”: Martin Falbisoner, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Old_Fortress_and_the_Old_Town_of_Corfu_-_September_2017.jpg
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Zatoki Paleokastritsy z punktu widokowego Bella Vista...): Rob Hooft, CC BY-SA 2.5, <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paleokastritsa-panorama-from-BellaVista.jpg>
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Angelokastro, bizantyjski zamek na skale ok. 305 m nad...): Dr.K., CC BY-SA 3.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Angelokastro_\(Corfu\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Angelokastro_(Corfu).jpg)
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Canal d'Amour w Sidari z lotu ptaka: morze wypłukało w...): Maksym Kozlenko, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:2018-06-21_Canal_d%27amour_at_Sidari.jpg
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Monaster Vlacherna na grobli i Pontikonisi, „Mysia...): Jean-François Gornet from Paris, France, CC BY-SA 2.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Islet_of_Pontikonisi_and_Vlacherna_Monastery_-_Corfu_-_Ionian_Islands_-_Greece_-_4_Sept._2012.jpg
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” („Umierający Achilles” Ernsta Hertera (1884) w ogrodzie...): Dietmar Rabich, CC BY-SA 4.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korfu_\(GR\),_Gastouri,_Achilleion_--_2018_--_1316.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korfu_(GR),_Gastouri,_Achilleion_--_2018_--_1316.jpg)
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Gorgona z frontonu świątyni Artemidy (ok. 580 p.n.e.) w...): Dr.K., CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Close_up_of_Gorgon_at_the_pediment_of_Artemis_temple_in_Corfu.jpg
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Z Pantokratora w stronę Albanii: wypalone latem wapienne...): Kubajdaa22cz, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:View_of_Albania_from_Mount_Pantokrator.jpg

- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Kassiopi z murów zamku: dawna starożytna osada i port na...): Bejo at German Wikipedia, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Griechenland_korfu_kassiopi_panorama.jpg
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Kamienne domy Starej Peritheii pod Pantokratozem, wsi...): Dietmar Rabich, CC BY-SA 4.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korfu_\(GR\),_Palea_Peritheia_-_2018_-_1025.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korfu_(GR),_Palea_Peritheia_-_2018_-_1025.jpg)
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Edward Lear, „Korfu ze wzgórza Ascension” (1862): gaje...): Edward Lear, Public domain, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Edward_Lear_-_Corfu_from_Ascension_-_Google_Art_Project.jpg
- Zdjęcie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)” (Georgios Samartzis, „Procesja świętego Spirydona”...): Georgios Samartzis, Public domain, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%CE%97_%CE%9B%CE%B9%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CE%AF%CE%B1
- Źródła opisu regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)”: <https://en.wikipedia.org/wiki/Corfu>, [https://en.wikipedia.org/wiki/Corfu_\(city\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Corfu_(city)), <https://whc.unesco.org/en/list/978>, <https://www.enimerosi.com/en/news/70627/2021-census---Corfu-population-drops-below-100k>, https://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Pantokrator, https://en.wikipedia.org/wiki/Korission_Lagoon, <https://www.archaeology.wiki/blog/2019/01/31/corfu-on-the-tracks-of-past-times/>, <https://www.archaiologia.gr/?p=46310>, <https://radonb.ufg.uni-kiel.de/samples/19281>, https://www.aegeussociety.org/en/new_book/prehistoric-corfu-and-its-adjacent-areas-problems-perspectives-proceedings-of-the-conference-dedicated-to-augustus-sordinas-corfu-17-december-2004/, <https://youngoculture.com/node/1104>, <https://en.wikipedia.org/wiki/Scheria>, https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Sybota, <https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.01.0199:book=3:chapter=81>, https://en.wikipedia.org/wiki/Temple_of_Artemis_Corfu, [https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Corfu_\(1537\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Corfu_(1537)), [https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Corfu_\(1716\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Corfu_(1716)), [https://en.wikipedia.org/wiki/Angelokastro_\(Corfu\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Angelokastro_(Corfu)), <https://en.wikipedia.org/wiki/Kassiopi>, https://en.wikipedia.org/wiki/Old_Fortress_Corfu, https://en.wikipedia.org/wiki/New_Fortress_Corfu, [https://en.wikipedia.org/wiki/Liston_\(Corfu\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Liston_(Corfu)), https://en.wikipedia.org/wiki/Ionian_Academy, <https://en.wikipedia.org/wiki/Vido>, <https://mykerkyra.com/en/serbianmuseum-corfu/>, <https://www.mod.gov.rs/eng/13073/ministar-vulin-na-obelezavanju-102-godisnjice-od-povlacenja-srpske-vojske-na-ostrvo-krf-13073>, <https://>

en.wikipedia.org/wiki/Corfu_incident, https://en.wikipedia.org/wiki/Corfiot_Italians, [https://en.wikipedia.org/wiki/Achilleion_\(Corfu\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Achilleion_(Corfu)), https://en.wikipedia.org/wiki/Empress_Elisabeth_of_Austria, https://en.wikipedia.org/wiki/Ioannis_Kapodistrias, https://en.wikipedia.org/wiki/Dionysios_Solomos, https://en.wikipedia.org/wiki/Nikolaos_Mantzaros, https://en.wikipedia.org/wiki/Prince_Philip,_Duke_of_Edinburgh, https://en.wikipedia.org/wiki/Gerald_Durrell, https://en.wikipedia.org/wiki/Lawrence_Durrell, https://en.wikipedia.org/wiki/Edward_Lear, https://www.goodreads.com/author_blog_posts/2976646-edward-lear-in-corfu, <https://libson-yarker.com/pictures/corfu-a-view-from-above-the-village-of-ascension>, <https://orthodoxtimes.com/?p=20151>, <https://mykerkyra.com/en/?p=23105>, <https://greekcitytimes.com/2023/04/16/corfu-botides-pot-smashing-2023/>, <https://www.enimerosi.com/news/109640/magical-varkarola-at-faliraki-a-night-when-corfu-sang-to-the-sea>, <https://greeka.com/ionian/corfu/festivals/varkarola>, <https://en.wikipedia.org/wiki/Pastitsada>, <https://eatthispodcast.com/a-brief-survey-of-the-food-of-corfu/>, <https://www.greekgastronomyguide.gr/en/item/kumquat-corfu/?mode=grid>, <https://www.wipo.int/wipolex/en/legislation/details/1866>, <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2004/1845/oj/eng/pdf>, <https://routesofdiscovery.gr/?p=2247>, <https://jancisrobinson.com/articles/late-break-corfu>, <https://spectator.com/article/how-cricket-came-to-corfu/>, <https://www.enimerosi.com/news/80471/Two-centuries-of-cricket-in-Corfu>, <https://en.wikipedia.org/wiki/Perithia>, <https://www.mykerkyra.com/en/old-perithia/>, <https://en.wikipedia.org/wiki/Palaiokastritsa>, <https://en.wikipedia.org/wiki/Pontikonisi>, <https://en.wikipedia.org/wiki/Paxos>, <https://www.weather2travel.com/corfu/climate/?Units=0>, https://en.wikipedia.org/wiki/Corfu_Channel_case, <https://ionianseaways.com/the-important-role-of-the-olive-trees/>, <https://thequeensreadingroom.co.uk/the-wildlife-flora-and-fauna-of-corfu-as-discovered-by-gerald-durrell/>, <https://www.greeka.com/ionian/corfu/sightseeing/old-perithia/>, <https://atcorfu.com/angelokastro-angels-castle-next-to-paleokastritsa>

- Cytat w opisie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)”: Homer, „Odyseja” VII 112–121, przeł. Lucjan Siemieński (1873), domena publiczna, https://pl.wikisource.org/wiki/Odyseja/Pie%C5%9B%C5%84_si%C3%B3dma
- Cytat w opisie regionu „Kerkyra / Κέρκυρα (Korfu)”: Tukidydes, „Wojna peloponeska” III 81.4–5, przekład własny z oryginału, CC BY 4.0, <https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.01.0199:book=3:chapter=81>
- Cytat w karcie „Kanoni: klasztor Vlacherna i Pontikonisi (Mysia Wyspa)”: Homer, „Odyseja” XIII 153–164, przeł. Lucjan Siemieński (1873), domena

publiczna, https://pl.wikisource.org/wiki/Odyseja/Pie%C5%9B%C5%84_trzynasta

- Zdjęcie „Afionas i plaża Porto Timoni”: Vlado Alin, CC BY 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Porto_Timoni.jpg
- Zdjęcie „Afionas i plaża Porto Timoni” (Uliczka w Afionas: kamienne domy, bugenwille i...): Rosa-Maria Rinkl, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Afionas.JPG>
- Zdjęcie „Angelokastro (Zamek Anioła)”: Dr.K., CC BY-SA 3.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Angelokastro_\(Corfu\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Angelokastro_(Corfu).jpg)
- Zdjęcie „Kalami i Kassiopi: wybrzeże Durrellów”: Tony Hisgett from Birmingham, UK, CC BY 2.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_White_House_Kalami_2_Corfu_Aug_1990_\(51876837717\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_White_House_Kalami_2_Corfu_Aug_1990_(51876837717).jpg)
- Zdjęcie „Kalami i Kassiopi: wybrzeże Durrellów” (Kassiopi z murów zamku: port rybacki i wybrzeże w stronę Kalami.): Bejo at German Wikipedia, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Griechenland_korfu_kassiopi_panorama.jpg
- Zdjęcie „Paleokastritsa (Palaiokastritsa): klasztor i zatoki”: Dietmar Rabich, CC BY-SA 4.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korfu_\(GR\),_Paleokastritsa,_Kloster_--_2018_--_1243.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korfu_(GR),_Paleokastritsa,_Kloster_--_2018_--_1243.jpg)
- Zdjęcie „Pantokrator i Stara Peritheia (Palaia Peritheia)”: Kubajdaa22cz, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:View_of_Albania_from_Mount_Pantokrator.jpg
- Zdjęcie „Pantokrator i Stara Peritheia (Palaia Peritheia)” (Stara Peritheia: kamienne domy opuszczonej wsi pod Pantokratozem.): Dietmar Rabich, CC BY-SA 4.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korfu_\(GR\),_Palea_Peritheia_--_2018_--_1026.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korfu_(GR),_Palea_Peritheia_--_2018_--_1026.jpg)
- Zdjęcie „Plaże Agios Georgios Pagon i Arillas”: Juggerrtrout, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bay_of_Agios_Georgios_-_San_Giorgio.jpg
- Zdjęcie „Plaże Agios Georgios Pagon i Arillas” (Arillas: piaszczysta plaża pod niskim klifem, kilka...): Paul Lakin, CC BY 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corfu_Arilas_beach_-_panoramio.jpg
- Zdjęcie „Agios Georgios Argyradon i wieś Argyrades”: GinoOnassis, CC0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:1_agios_argios_2025.jpg
- Zdjęcie „Agios Gordios (Ai Gordis) i skała Ortholithi”: Marc Ryckaert (MJJR), CC BY 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corfu_Agios_Gordis_R02.jpg
- Zdjęcie „Laguna Korission i wydmy Issos”: Ondřej Žváček, CC BY 2.5, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pl%C3%A1%C5%BE_Issos,_Korfu.jpg

- Zdjęcie „Laguna Korission i wydmy Issos” (Laguna Korission wiosną: płytką wodą, trzciny i góry...): Xopolino, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Der_Korission_See_im_April_2017_03.jpg
- Zdjęcie „Zamek Gardiki”: Marc Ryckaert (MJJR), CC BY 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corfu_Gardiki_Castle_R01.jpg
- Zdjęcie „Achilleion (pałac cesarzowej Elżbiety)”: Marc Ryckaert (MJJR), CC BY 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corfu_Achilleion_R05.jpg
- Zdjęcie „Kanoni: klasztor Vlacherna i Pontikonisi (Mysia Wyspa)”: Marc Ryckaert, CC BY 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corfu_Vlacherna_R01.jpg
- Zdjęcie „Kerkyra (miasto Korfu): Stare Miasto i twierdza”: Martin Falbisoner, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Old_Fortress_and_the_Old_Town_of_Corfu_2_-_September_2017.jpg
- Zdjęcie „Pelekas i Tron Kajzera (Kaiser's Throne)”: Kritzolina, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Blick_%C3%BCber_Korfu_01.jpg
- Zdjęcie „Pelekas i Tron Kajzera (Kaiser's Throne)” (Pelekas: kolorowe kamienice przy głównej ulicy wsi.): Marc Ryckaert (MJJR), CC BY 3.0, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corfu_Pelekas_R02.jpg
- Zdjęcie „Plaże Myrtiotissa i Glyfada”: maczopikczu, CC BY 3.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corfu_September_2009_-_Myrtiotissa_-_panoramio_-_maczopikczu_\(1\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corfu_September_2009_-_Myrtiotissa_-_panoramio_-_maczopikczu_(1).jpg)
- Zdjęcie „Plaże Myrtiotissa i Glyfada” (Glyfada z lotu ptaka: długa, łagodna plaża pod...): "dronepicr", CC BY 2.0, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aerial_view_of_Glyfada_Beach_in_Corfu,_Greece_\(53698024373\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aerial_view_of_Glyfada_Beach_in_Corfu,_Greece_(53698024373).jpg)